

USŁUGI RYNKU PRACY W MAŁOPOLSCE

RAPORT ZA ROK 2007

maj 2008 rok

Raport powstał w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie.

Autorzy raportu: Agnieszka Jałowiec, Dorota Morek, Małgorzata Myćka, Dawid Niczyporuk, Agnieszka Słobodzian, Janina Sołtysiak, Magdalena Wilamowska

SPIS TREŚCI

I.	PORADNICTWO I INFORMACJA ZAWODOWA ORAZ POMOC W AKTYWNYM POSZUKIWANIU PRACY.....	5
1.	PORADNICTWO ZAWODOWE	8
1.1	Indywidualne poradnictwo zawodowe	9
1.2	Grupowe poradnictwo zawodowe	11
2.	INFORMACJA ZAWODOWA	13
2.1	Indywidualna informacja zawodowa.....	13
2.2	Grupowa informacja zawodowa	14
3.	ZAJĘCIA AKTYWIZACYJNE	15
4.	KADRA DORADCÓW ZAWODOWYCH W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY I CENTRACH INFORMACJI ZAWODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W ROKU 2007	16
4.1	Organizacja, koordynacja i rozwój usług poradnictwa i informacji zawodowej na poziomie regionu w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie.....	17
5.	INICJATYWY PARTNERSKIE W ZAKRESIE PORADNICTWA ZAWODOWEGO	18
II.	USŁUGI POŚREDNICTWA PRACY	20
1.	USŁUGI POŚREDNICTWA PRACY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY.....	21
1.1	Realizacja usług pośrednictwa pracy przez powiatowe urzędy pracy	21
1.2	Kadra pośredników pracy w powiatowych urzędach pracy	28
2.	EURES	30
3.	POŚREDNICTWO INTERNETOWE – SALE INTERpracaNET	33
4.	ZASTĘPCZA SŁUŻBA POBOROWYCH	34
5.	AGENCJE ZATRUDNIENIA	36
III.	PROGRAMY AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ	39
1.	PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY	40

1.1	Realizacja programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2007 r.	40
1.1.1	Szkolenia	41
1.1.2	Staże	44
1.1.3	Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.....	45
1.1.4	Prace interwencyjne.....	47
1.1.5	Prace społecznie użyteczne.....	49
1.1.6	Roboty publiczne	51
1.1.7	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.....	52
1.1.8	Refundacje dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenie miejsc pracy.....	54
1.2	Podział i wydatkowanie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację zawodową bezrobotnych w 2007 r.	57
2.	DZIAŁALNOŚĆ INFORMATYCZNEGO CENTRUM EDUKACYJNEGO W NOWYM TARGU	63
3.	INSTYTUCJE SZKOLENIOWE.....	65
IV.	POZOSTAŁE USŁUGI.....	67
1.	KOORDYNACJA SYSTEMU ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO.....	68
2.	ZAŚWIADCZENIA STWIERDZAJĄCE CHARAKTER, OKRES I RODZAJ DZIAŁALNOŚCI WYKONYWANEJ NA TERENIE RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ	69
V.	WNIOSKI.....	71

***I. PORADNICTWO I INFORMACJA
ZAWODOWA ORAZ POMOC
W AKTYWNYM
POSZUKIWANIU PRACY***

Poradnictwo zawodowe obejmuje działania, które umożliwiają osobom w każdym wieku i na każdym etapie ich drogi życiowej określić ich umiejętności, kompetencje i zainteresowania w celu podejmowania przez nich decyzji edukacyjnych, szkoleniowych i zawodowych oraz zarządzania indywidualną ścieżką życiową¹. Działania te swoim zakresem obejmują świadczenie usług informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego w formie indywidualnej i grupowej, a także świadczenie pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w ramach Klubów Pracy i zajęć aktywizacyjnych oraz szkoleń.

Usługi informacji i poradnictwa zawodowego oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w województwie małopolskim realizowane są przez publiczne służby zatrudnienia w 21 powiatowych urzędach pracy oraz w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Krakowie, Tarnowie, Nowym Sączu. Adresatami usług informacji i poradnictwa zawodowego są mieszkańcy Małopolski, a w szczególności: osoby bezrobotne i poszukujące pracy, pracujące, młodzież przygotowująca się do wejścia na rynek pracy, studenci, absolwenci, osoby niepełnosprawne oraz cudzoziemcy. Usługi te realizowane są zgodnie z zasadami:

- dostępności dla wszystkich osób bezrobotnych i innych osób poszukujących pracy oraz dla pracodawców,
- dobrowolności korzystania z usług poradnictwa zawodowego,
- równości w korzystaniu z usług poradnictwa zawodowego,
- bezpłatności korzystania z usług poradnictwa zawodowego,
- poufności i ochrony danych osobistych bezrobotnych i innych osób poszukujących pracy, korzystających z usług poradnictwa zawodowego.

W 2007 roku łącznie z usług poradnictwa i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w województwie małopolskim skorzystało **81 672 osób**, z czego **46 769 (57,26%)** stanowiły kobiety. Największą grupę klientów całości usług poradnictwa i informacji zawodowej stanowiły w 2007 roku osoby bezrobotne. Większość osób skorzystała z usług informacji zawodowej podczas wizyty indywidualnej (35,86%), uczestniczyła w spotkaniach, gdzie udzielano grupowej informacji zawodowej (25,23%) oraz skorzystała z porady w formie indywidualnej rozmowy z doradcą zawodowym (23,75%).

¹ Definicja za: CEDEFOP - Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego.

Porównanie usług poradnictwa indywidualnego i grupowego, informacji indywidualnej i grupowej oraz zajęć aktywizacyjnych w całym województwie na przestrzeni lat 2005-2007

Liczba klientów korzystających z usług poradnictwa i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w powiatowych urzędach pracy oraz Centrach Informacji Zawodowej w województwie					
2005		2006		2007	
razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
90 993	51 894	87 847	52 115	81 672	46 769
W tym osoby bezrobotne				41 347	26 043

Źródło: Opracowanie własne

Spada liczba klientów korzystających z usług poradnictwa i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w Wojewódzkim Urzędzie Pracy oraz powiatowych urzędach pracy, co może być spowodowane ogólnie zmniejszającą się liczbą osób bezrobotnych (w 2005 roku było w województwie małopolskim 178 067 osób bezrobotnych, w 2006 -145 261 osób, a w 2007 roku -112 602 osób bezrobotnych), a także włączeniem się w świadczenie usług informacji i poradnictwa zawodowego innych instytucji, które prowadzą projekty, zawierające komponent doradztwa zawodowego finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego. 50,62 % ogólnej liczby osób, które skorzystały z usług poradnictwa i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy stanowiły osoby bezrobotne.

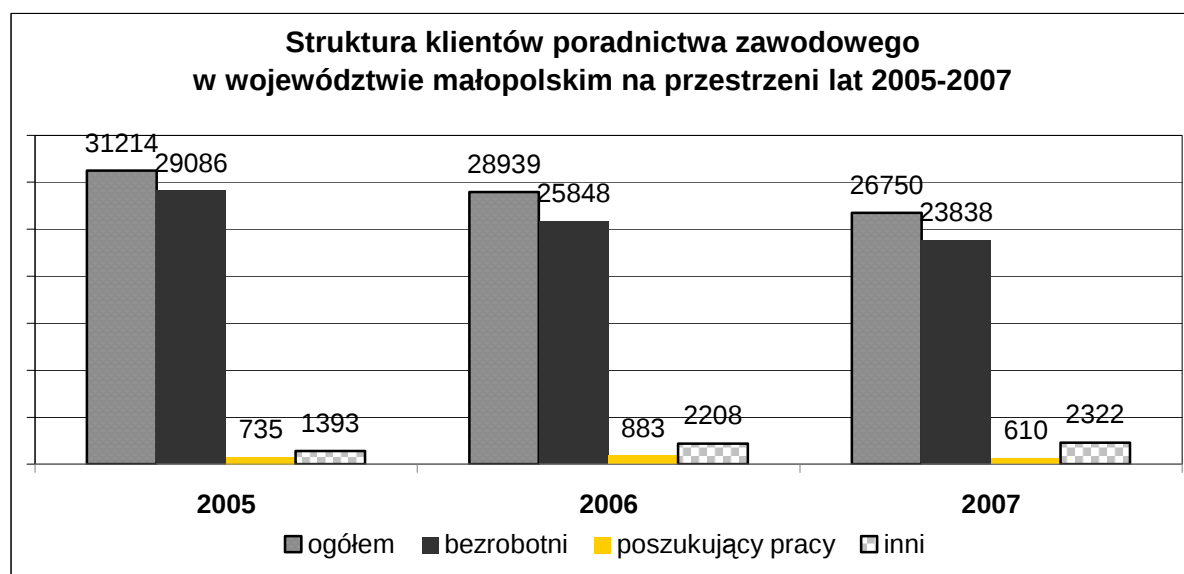
Usługi indywidualnego i grupowego poradnictwa zawodowego, indywidualnej i grupowej informacji zawodowej oraz zajęć aktywizacyjnych w całym województwie w roku 2007

Wyszczególnienie	Poradnictwo zawodowe		Informacja zawodowa		Zajęcia aktywizacyjne
	liczba klientów indywidualnego poradnictwa	liczba klientów grupowego poradnictwa	liczba wizyt indywidualnych klientów	liczba klientów grupowych spotkań	liczba klientów
Ogółem	19 405	7 345	29 987	20 608	4 327
CIZ	1 256	482	9 960	7 025	875
PUP	18 149	6 863	20 027	13 583	3 452
w tym kobiety	12 056	4 722	15 019	12 566	X
bezrobotni	17 103	6 715	X	13 892	3 637
w tym kobiety	10 677	4 383	X	8 577	2 406

Źródło: Opracowanie własne

1. PORADNICTWO ZAWODOWE

W 2007 roku z usługi poradnictwa zawodowego skorzystało 26 750 osób, z czego zdecydowaną większość stanowiły osoby bezrobotne (89,1%), będące klientami w głównej mierze powiatowych urzędów pracy. Wśród osób bezrobotnych korzystających w 2007 roku z usług zarówno indywidualnego, jak i grupowego poradnictwa zawodowego największą grupę stanowiły osoby bezrobotne do 25 roku życia oraz osoby bezrobotne do 6 m-cy. Zauważyć można jednocześnie od roku 2005 tendencję związaną ze spadkiem udziału osób bezrobotnych w strukturze klientów korzystających z usługi poradnictwa zawodowego na rzecz zwiększenia o ok. 66% grupy klientów, którzy klasyfikowani są jako „inni” (osoby nie zarejestrowane w PUP, pracujący, uczniowie, studenci) będący klientami usług świadczonych głównie przez CliPKZ. Dane z 2007 roku wskazują, iż z usług Centrów korzystają w dużej mierze osoby nastawione na kształtowanie swojej drogi zawodowej, niekoniecznie pozbawione pracy. Świadczy to o istnieniu potrzeby świadczenia usług poradnictwa m.in. dla osób pracujących oraz uczących się. Zapotrzebowania współczesnego rynku pracy sprawiają, że osoby pracujące myślą o rozwoju swojej kariery zawodowej częściej podejmują decyzję o zmianie pracy.

Źródło: Opracowanie własne

Struktura klientów poradnictwa zawodowego na przestrzeni lat 2005-2007

Wyszczególnienie		Liczba osób, które skorzystały z usług poradnictwa zawodowego		
		Razem		
		2005	2006	2007
Ogółem		31 214	28 939	26 750
z tego	Bezrobotni	29 086	25 848	23 838
	poszukujący pracy	735	883	610
	Inni	1 393	2 208	2 322

Źródło: Opracowanie własne

W 2007 indywidualnym poradnictwem zawodowym objęto 5,8% wszystkich bezrobotnych w województwie, a grupowym poradnictwem zawodowym - 2,3% bezrobotnych. Liczba klientów korzystających z informacji zawodowej w formie grupowej, a będących osobami bezrobotnymi wyniosła 4,7% ogółu bezrobotnych, a w przypadku zajęć aktywizacyjnych - 1,2%.

1.1 Indywidualne poradnictwo zawodowe

Indywidualne poradnictwo jest złożonym procesem, podczas którego doradca zawodowy w sposób świadomy i celowy wykorzystuje procedury i techniki rozmowy doradczej, motywując klienta do swobodnego wypowiadania się i aktywnego współdziałania w rozwiązywaniu jego problemów. Poradnictwo indywidualne ukierunkowane jest na proces, w którym klient dochodzi do rozwiązania swojej sytuacji problemowej, dotyczącej wyboru zawodu, poszukiwania lub zmiany pracy oraz planowania kariery poprzez określenie celu i strategii działania zmierzającej do stworzenia planu rozwoju zawodowego. Po uzgodnieniu oczekiwań i zawarciu kontraktu, czyli ustalenia oczekiwań oraz celów zawodowych² klienta, praca ukierunkowana jest najczęściej na określenie kompetencji osoby, jej mocnych i słabych stron.

W porównaniu z rokiem 2006 wzrosła liczba osób korzystających z indywidualnego poradnictwa zawodowego w województwie i wyniosła łącznie 19 405 osób (z wyłączeniem młodzieży uczącej się) podczas 31 565 wizyt. Oznacza to, że średnio na jedną osobę przypadało około 1,62 wizyty u doradcy zawodowego. Najczęściej z porady indywidualnej korzystały osoby bezrobotne powyżej 12 miesięcy- przypada 1,78 wizyty na osobę, osoby do 25 roku życia -1,61 wizyty na osobę, natomiast 1,59 wizyty na osobę w przypadku osób bezrobotnych do 6 miesięcy oraz 1,43 wizyty na osobę w grupie osób bezrobotnych do 50 roku życia.

Częściej klientami indywidualnego poradnictwa zawodowego były kobiety-stanowią 62,1% ogólnej liczby osób objętych tego typu poradnictwem, osoby posiadające status bezrobotnego (88.1%) ogólnej liczby osób korzystających z poradnictwa indywidualnego. Biorąc pod uwagę okres przebywania na bezrobociu, osoby bezrobotne do 6 miesięcy stanowiły 46,8% korzystających z poradnictwa indywidualnego, natomiast osoby bezrobotne do 25 roku życia - 36,2%. Wzrosła o 34% liczba osób po 50 roku życia korzystających z porady indywidualnej. Jeśli chodzi o wykształcenie osób korzystających z indywidualnej porady największą grupę stanowiły w 2007 roku osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 6 174 osób oraz wykształceniem zasadniczym zawodowym - 4 572 osób. Zarówno w jednym, jak i drugim przypadku ponad 85% osób z takim wykształceniem stanowiły osoby bezrobotne. Zauważa się ponadto w porównaniu z rokiem 2006 wzrost liczby osób, które posiadają wykształcenie średnie ogólnokształcące i korzystały z tego typu usługi.

Porównanie usługi indywidualnego poradnictwa zawodowego na przestrzeni lat 2005-2007

Wyszczególnienie		Indywidualne poradnictwo zawodowe								
		liczba wizyt w ramach indywidualnej porady			liczba osób, które skorzystały z indywidualnej porady					
					Razem			Kobiety		
		2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
z tego	Ogółem	30 167	30 831	31 565	18 946	18 722	19 405	10 910	10 959	12 056
	bezrobotni	27 708	27 160	28 305	17 265	16 426	17 103	9 965	9 657	10 677
	poszukujący pracy	1 046	1 060	735	623	784	498	316	388	227
	inni	1 413	2 611	2 525	1 058	1 512	1 804	629	914	1 146
Wybrane kategorie bezrobotnych										
Bezrobotni do 25 roku życia		12 629	10 208	11 309	7 666	6 249	7 015	4 647	3 707	4 532
Bezrobotni pow. 50 roku życia		2 046	2 173	2 727	1 395	1 418	1 901	633	676	825
Bezrobotni do 6 miesięcy		12 585	12 687	14 469	7 903	8 067	9 079	4 389	4 664	5 868
Bezrobotni powyżej 12 miesięcy		5 994	5 594	5 159	3 671	3 353	2 890	2 102	1 857	1 725
Zamieszkali na wsi		9 129	8 879	8 677	5 691	5 006	5 138	3 474	3 136	3 564
Niepełnosprawni		15 667	15 319	16 165	9 109	8 465	9 443	5 265	5 110	6 007
Cudzoziemcy		1 258	1 117	1 352	856	819	804	440	412	456

Źródło: Opracowanie własne

Struktura wykształcenia klientów indywidualnego poradnictwa zawodowego w województwie w latach 2006-2007

Wyszczególnienie		Liczba osób korzystających z indywidualnego poradnictwa zawodowego							
		2006				2007			
		ogółem		bezrobotni		ogółem		bezrobotni	
		razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
Ogółem		18 722	10 959	16 426	9 657	19 405	12 056	17 103	10 677
Z tego	wyższe	2 577	1 864	2 071	1 487	2 480	1 719	2 021	1 401
	policealne i średnie zawodowe	5 779	3 462	5 189	3 147	6 174	4 083	5 564	3 717
	średnie ogólnokształcące	2 780	2 000	2 327	1 682	3 350	2 474	2 891	2 124
	zasadnicze zawodowe	5 007	2 355	4 519	2 190	4 572	2 268	4 099	2 072
	gimnazjalne i poniżej	2 582	1 278	2 320	1 151	2 829	1 512	2 528	1 363

Źródło: Opracowanie własne

Klienci korzystający z usług indywidualnego poradnictwa zawodowego w 2007 roku poszukiwali pomocy w określaniu swoich predyspozycji zawodowych, a także oczekiwali wskazówek zarówno przy podejmowaniu decyzji o wyborze czy zmianie zawodu, jak i określaniu kierunku szkolenia i doskonalenia zawodowego. Dużym zainteresowaniem wśród klientów cieszyła się problematyka zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej. Klientami poradnictwa indywidualnego w powiatowych urzędach pracy w 2007 roku były w większości osoby bezrobotne (91,18% z ogólnej liczby 18 149) oraz poszukujące pracy (2,36%). W Wojewódzkim Urzędzie Pracy. W 2007 roku były to w większości osoby niepracujące niezarejestrowane w PUP, pracujące, uczniowie i studenci - 60,19% (z ogólnej liczby 1 256), natomiast osoby bezrobotne stanowiły 34,15% klientów.

1.2 Grupowe poradnictwo zawodowe

Grupowe poradnictwo zawodowe to cykl ok. 35 godzinnych zajęć, które poprzedzone są każdorazowo doradztwem indywidualnym. Osoby korzystające z grupowego poradnictwa zawodowego nabywają i rozwijają w sobie zdolność do dokonywania zmian i poszukiwania nowych rozwiązań, do zmagania się z problemem, a relacje w grupie pomagają klientom uświadomić sobie swoje zachowania i stosować skuteczniejsze strategie związane z wyborami edukacyjnymi czy zawodowymi.

Grupowym poradnictwem zawodowym w 2007 roku w całym województwie ogółem objęto 7 345 osoby (994 grupy), w tym 64,28% stanowiły kobiety. Spośród osób bezrobotnych korzystających z grupowego poradnictwa zawodowego w zajęciach warsztatowych uczestniczyło najwięcej osób zamieszkałych na wsi – 53,91% , osób bezrobotnych do 6 m-ca - 50,95% oraz osób do 25 roku życia – 44,65%. Spada ogólna liczba osób objętych grupowym poradnictwem zawodowym (w latach 2005-2007), co może być powodowane udziałem osób bezrobotnych w projektach realizowanych przez różne podmioty, w których obejmowani są usługą poradnictwa zawodowego.

Porównanie usługi grupowego poradnictwa zawodowego w całym województwie na przestrzeni lat 2005-2007

Wyszczególnienie		Grupowe poradnictwo zawodowe								
		liczba grup			liczba osób, które z grupowego poradnictwa zawodowego					
					razem			kobiety		
		2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	Ogółem	1 400	1 219	994	12 516	10 217	7 345	7 421	6 439	4 722
z tego	Bezrobotni	x			12 069	9 422	6 715	7 178	5 951	4 383
	poszukujący pracy	x			112	99	112	60	50	57
	Inni	x			335	696	518	183	438	282
	Bezrobotni do 25 roku życia	x			6 649	4 612	3 280	4 012	2 962	2 162
	Bezrobotni pow. 50 roku życia	x			527	408	377	256	229	218
	Bezrobotni do 6 miesięcy	x			6 028	4 455	3 743	3 647	2 891	2 468
	Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy	x			2 834	2 533	1 399	1 586	1 491	847
	Bezrobotni pow. 12 miesięcy	x			3 207	2 434	1 564	1 945	1 569	1 071
	Zamieszkali na wsi	x			7 693	5 259	3 960	4 477	3 263	2 595
	Niepełnosprawni	x			281	225	352	150	134	11
	Cudzoziemcy	x			0	2	1	0	2	0

Źródło: Opracowanie własne

W wojewódzkim Urzędzie Pracy poradnictwo grupowe prowadzone jest w oparciu o certyfikowane programy poradnictwa grupowego, takie np. jak: „Rozwijanie indywidualnych cech ułatwiających zdobycie zatrudnienia”, „Metoda Edukacyjna”, „Kurs Inspiracji” „Spadochron”, „Trening umiejętności skutecznego poszukiwania pracy”, czy „Warsztaty Poszukiwania Pracy”. Zajęcia te są skierowane do osób długotrwale bezrobotnych, które utraciły motywację do podejmowania działań związanych z poszukiwaniem zatrudnienia oraz do osób planujących swoją przyszłość na rynku pracy, bądź chcących zmienić swoją sytuację zawodową. Klientami PUP w większości były osoby bezrobotne (95,27% z ogólnej liczby 6 863) i poszukujące pracy (1,29%). Podobnie jak w przypadku porady indywidualnej większą część klientów Wojewódzkiego Urzędu Pracy w 2007 roku stanowiły osoby

niepracujące niezarejestrowane w PUP, osoby pracujące, uczniowie i studenci – 58,71% (z ogólnej liczby 482), a osoby bezrobotne zarejestrowane-36,51%.

2. INFORMACJA ZAWODOWA

2.1 Indywidualna informacja zawodowa

Usługa indywidualnej informacji zawodowej obejmuje udostępnianie wszystkim zainteresowanym osobom wiadomości ułatwiających planowanie rozwoju zawodowego i poszukiwanie zatrudnienia. Zbiory informacji zawodowej zgromadzone są i udostępniane w Salach Informacji Zawodowej w formie papierowej (broшуry, ulotki i foldery informacyjne, literatura zawodoznawcza, teczki tematyczne oraz prasa, jak również w postaci nośników multimedialnych: płyty CD, kasety video czy Internet.

Nastąpił spadek liczby osób korzystających z indywidualnej informacji zawodowej, jednakże jest to usługa, z której w 2007 roku skorzystało najwięcej osób spośród ogólnej liczby klientów korzystających z usług poradnictwa i informacji zawodowej oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy w województwie. Udzielono indywidualnej informacji zawodowej 29 987 osobom, z czego 50,08% stanowiły kobiety..

Porównanie usługi indywidualnej informacji zawodowej w całym województwie na przestrzeni lat 2005-2007

Wyszczególnienie	Informacja zawodowa – liczba wizyt osób indywidualnych		
	2005	2006	2007
razem	32 018	32 197	29 987
kobiety	17 347	19 108	15 019

Źródło: Opracowanie własne

Jednym z celów funkcjonowania Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej jest gromadzenie oraz upowszechnianie informacji zawodowych i informacji o rynku pracy dla wszystkich mieszkańców województwa. Doradcy zawodowi CliPKZ opracowali w 2007 roku informacje zawodowe, dotyczące zagadnień związanych z rynkiem pracy i poszukiwaniem zatrudnienia: m.in. tematyka elastycznych form zatrudnienia, przedsiębiorczości, nowych zawodów, umów cywilno-prawnych, bazy adresów internetowych w zakresie szkoleń itp. Klienci WUP korzystali również często z programów komputerowych, umożliwiających samodzielne badanie swoich predyspozycji zawodowych oraz poradników: „Rozmowa kwalifikacyjna”, „Jak pisać życiorys i list motywacyjny”, „Własna firma zanim zrealizujesz pomysł”. W 2007 roku Wojewódzki Urząd Pracy został wyposażony w INFOKIOSKI, zapewniające dostęp do korzystania z internetowych stron związanych z pośrednictwem pracy oraz poradnictwem zawodowym.

2.2 Grupowa informacja zawodowa

Grupowa informacja zawodowa obejmuje spotkania w siedzibie powiatowego urzędu pracy lub Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy, a także prezentacje na Targach i Giełdach Pracy oraz podczas spotkań u partnerów. Z grupowej informacji zawodowej mogą korzystać zarówno klienci indywidualni, jak również instytucje czy organizacje.

W 2007 zorganizowano w całym województwie 1 354 grupowe spotkania informacyjne, w których wzięło udział 20 608 osób, z czego 61,0% stanowiły kobiety. Z informacji grupowej najczęściej korzystały osoby bezrobotne (67,4%), w tym pozostający bez pracy do 6 miesięcy (42,0%) oraz bezrobotni do 25 roku życia (30,5%). Dużą grupę stanowili bezrobotni mieszkańcy miast (64,2%). W latach 2005 - 2007 zdecydowanie wzrosło zainteresowanie tą usługą wśród osób pracujących, bezrobotnych nie zarejestrowanych, uczniów, studentów i absolwentów (ponad 47%-owy wzrost).

Porównanie usługi grupowej informacji zawodowej na przestrzeni lat 2005-2007

Wyszczególnienie		Grupowa informacja zawodowa								
		liczba grup			liczba osób uczestniczących w spotkaniach grupowej informacji					
					razem			kobiety		
		2005	2006	2007	2005	2006	2007	2005	2006	2007
	Ogółem	1 674	1 364	1 354	24 120	20 885	20 608	141 09	12 136	12 566
z tego	bezrobotni		X		21 109	15 697	13 892	12 491	9 227	8577
	poszukujący pracy		X		799	920	429	399	513	211
	inni		X		2 212	4 268	6 287	1 219	2 396	3 778
	Bezrobotni do 25 roku życia		X		11 724	7 188	6 987	6 929	4 311	4 229
	Bezrobotni powyżej 50 roku życia		X		1 007	980	920	514	491	410
	Bezrobotni do 6 miesięcy		X		12 932	8 700	8 652	7 461	5 101	5 470
	Bezrobotni od 6 do 12 miesięcy		X		3 864	2 852	2 345	2 232	1 635	1 324
	Bezrobotni powyżej 12 miesięcy		X		4 313	4 145	2 900	2 798	2 491	1 783
	Zamieszkali na wsi		X		11 615	9 511	7 373	7 108	5 809	4 648
	Niepełnosprawni		X		464	496	349	263	284	190
	Cudzoziemcy		X		1	9	1	1	6	1

Źródło: Opracowanie własne

Tematyka grupowych spotkań informacyjnych w 2007 roku była różnorodna. Zdecydowanie największym zainteresowaniem cieszyły się spotkania oferujące informacje związane z tematyką planowania kariery zawodowej, dotyczące współczesnego rynku pracy, a także

zagadnienia związane z europejską mobilnością zawodową. W Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP najbardziej liczną grupę klientów tej usługi stanowili studenci (38% z ogólnej liczby 7 025), osoby bezrobotne (25%) oraz pracujące (18%), natomiast klientami powiatowych urzędów pracy były osoby bezrobotne (86,3% z ogólnej liczby 13 583) i poszukujące pracy (1,1%).

3. ZAJĘCIA AKTYWIZACYJNE

Celem zajęć aktywizacyjnych jest zapoznanie klientów z podstawowymi zagadnieniami dotyczącymi rynku pracy, nauczenie technik poszukiwania pracy oraz sposobów poszukiwania potrzebnych informacji zawodowych. Są to kilkugodzinne zajęcia dotyczące m.in. metod poszukiwania pracy, pisania dokumentów aplikacyjnych, czy też przygotowujące do rozmowy z pracodawcą. W trakcie zajęć aktywizacyjnych doradca wskazuje na konkretne rozwiązania, wzorce i techniki, które ułatwiają klientom nabycie określonych umiejętności ważnych podczas poszukiwania oraz wykonywania pracy.

Zaobserwowano w 2007 roku w porównaniu do roku poprzedniego wzrost zainteresowania udziałem w zajęciach aktywizacyjnych o 21%. Wśród klientów korzystających z zajęć aktywizacyjnych w 2007 roku przeważały osoby bezrobotne (84,1%), w większości kobiety (55,6%), osoby zamieszkałe na wsi (52,3%), w przedziale wiekowym do 25 roku życia (33,0%) oraz osoby bezrobotne długotrwale (38,3%). Największy przyrost klientów zajęć aktywizacyjnych w stosunku do roku ubiegłego zauważa się w grupie osób powyżej 50 roku życia (ponad 180%) oraz w grupie osób długotrwale bezrobotnych (o ponad 74%). Tendencja wzrostu ogólnej liczby osób korzystających z tego typu zajęć jest zauważalna zarówno w grupie osób bezrobotnych, jak i poszukujących pracy.

Porównanie usługi zajęcia aktywizacyjne na przestrzeni lat 2005-2007 (bez danych z Klubów Pracy)

Wyszczególnienie		Zajęcia aktywizacyjne		
		2005	2006	2007
Ogółem		3 393	3 576	4 327
Z tego	bezrobotni	3 068	3 131	3 637
	poszukujący pracy	325	445	690
Wybrane kategorie bezrobotnych				
Kobiety		2 107	2 203	2 406
Zamieszkali na wsi		1 366	1 560	2 262
Długotrwale bezrobotni		862	949	1 659
Niepełnosprawni		23	52	383
Cudzoziemcy		1	0	4
Do 25 roku życia		1 797	1 441	1 428
Powyżej 50 roku życia		57	133	377

Źródło: Opracowanie własne

Większość klientów zajęć aktywizacyjnych w Centrach informacji i Planowania Kariery Zawodowej stanowiły osoby bezrobotne nie zarejestrowane (35% z ogólnej liczby 875), bezrobotne (30%) oraz studenci (21%). W powiatowych urzędach pracy 97,7% ogółu z 3 452 klientów stanowiły osoby bezrobotne, a 2,3% - osoby poszukujące pracy.

4. KADRA DORADCÓW ZAWODOWYCH W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY I CENTRACH INFORMACJI ZAWODOWEJ W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W ROKU 2007

W 2007 roku na stanowisku doradcy zawodowego zatrudnionych było w całym województwie 74 osoby, z czego większość (67) stanowiły kobiety, zaś jako lider Klubu Pracy pracowało 13 osób, w tym 11 kobiet. Większość doradców zawodowych stanowili doradcy zawodowi I stopnia – 38 osób (51,4%), 29,7% - doradcy zawodowi (22 osoby, posiadający licencję). Pozostałe osoby zatrudnione były jako doradcy zawodowi-stażysty. W roku 2006 i 2007 liczba doradców zawodowych pozostała taka sama, jednak nastąpiły przesunięcia stanowiskowe - zwiększyła się liczba doradców zawodowych (z licencją), zmniejszyła natomiast liczba doradców zawodowych-stażystów. Obserwuje się ponadto wzrost liczby zatrudnienia osób na stanowisku lidera Klubu Pracy (w 2007 roku wyniósł 13 osób, a w roku 2006 - 8 osób). Niepokojący jest natomiast spadek liczby doradców zawodowych I stopnia, co nie jest związane z otrzymaniem kolejnego stopnia awansu przez te osoby (brak bowiem jest w całym województwie doradców zawodowych, posiadających II stopień specjalizacji), tylko jest wynikiem zmiany miejsca pracy przez te osoby.

Struktura zatrudnienia doradców zawodowych i liderów klubu pracy Publicznych Służb Zatrudnienia na przestrzeni lat 2006 - 2007 w całym województwie

Rodzaj stanowiska		PUP Województwa		CiIPKZ województwa		Całe województwo	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Doradca zawodowy – stażysta	2005	6	6	0	0	6	6
	2006	13	11	4	3	17	14
	2007	8	8	6	6	14	14
Doradca zawodowy	2005	12	12	1	1	13	13
	2006	8	8	1	1	9	9
	2007	20	17	2	1	22	18
Doradca zawodowy I stopnia	2005	25	21	14	13	39	34
	2006	32	29	14	14	46	43
	2007	28	25	10	10	38	35
Doradca zawodowy II stopnia	2005	0	0	0	0	0	0
	2006	2	2	0	0	2	2
	2007	0	0	0	0	0	0
Lider klubu pracy	2005	9	6	0	0	9	6
	2006	8	6	0	0	8	6
	2007	13	11	0	0	13	11

Źródło: Opracowanie własne

4.1 Organizacja, koordynacja i rozwój usług poradnictwa i informacji zawodowej na poziomie regionu w Centrach Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Krakowie są wyspecjalizowanymi komórkami Wojewódzkiego Urzędu Pracy, które wspomagają powiatowe urzędy pracy w świadczeniu usług informacji i poradnictwa zawodowego. Centrum koordynuje ponadto działania poradnictwa zawodowego poprzez:

- organizowanie spotkań dla doradców zawodowych i liderów Klubów Pracy
- przekazywanie materiałów i publikacji doradcom w województwie
- opracowywanie nowych programów zajęć i spotkań oraz przekazywanie doradcom w województwie
- współpracę z innymi instytucjami w obszarze poradnictwa i kształcenia ustawicznego
- opracowywanie informacji nt. poradnictwa w województwie.

W 2007 zorganizowane zostały cztery spotkania z udziałem doradców zawodowych i liderów klubów pracy pracujących w powiatowych urzędach pracy oraz Centrach Informacji Zawodowej WUP w Tarnowie i Nowym Sączu. Celem tych spotkań była wymiana doświadczeń zawodowych, przekazanie wypracowanych materiałów dotyczących

poradnictwa i informacji zawodowej oraz podzielenie się wiedzą zdobytą w różnych formach doskonalenia zawodowego.

5. INICJATYWY PARTNERSKIE W ZAKRESIE PORADNICTWA ZAWODOWEGO

W 2007 roku doradcy zawodowi Centrów uczestniczyli w 97 spotkaniach i przedsięwzięciach partnerskich. W ramach współpracy z różnymi instytucjami i organizacjami w Małopolsce doradcy zawodowi prezentowali usługi świadczone przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, przekazywali informację zawodową oraz dane o sytuacji na małopolskim rynku pracy, jak również udzielali fachowej pomocy doradczej w formie indywidualnego, jak i grupowego poradnictwa zawodowego. Działania te realizowano między innymi w ramach współpracy z: Akademickimi Biurami Karier małopolskich uczelni i Ochotniczymi Hufcami Pracy, poprzez uczestnictwo w licznych targach, giełdach pracy i seminariach (na przykład organizowanych przez: Politechnikę Krakowską, Akademię Górniczo – Hutniczą, Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Tarnowie, Małopolską Wyższą Szkołę Zawodową w Brzesku, Młodzieżowe Centrum Kariery OHP w Brzesku - Dzień Poradnictwa Zawodowego, itp.); Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej OHP, gdzie doradcy zawodowi Centrum organizowali zajęcia grupowe dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy w gminach województwa małopolskiego Gminnymi Centrami Informacji, podczas spotkań informacyjnych dla osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich (na przykład inicjatywa Centrum w Tarnowie zorganizowana wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Brzesku oraz GCI w Czchowie, Iwkowej i Szczurowej); z Sądecką Biblioteką Publiczną, gdzie zaproponowano nową usługę p.t. „Blżej klienta – poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa” polegającą na cotygodniowych dyżurach doradców, podczas których służą poradami zawodowymi dla potrzebujących tego rodzaju usługi klientów biblioteki.

Doradcy zawodowi uczestnicząc w wielu spotkaniach nawiązywali kontakty służące realizacji wspólnych inicjatyw oraz wymianie doświadczeń (w tym międzynarodowych) i wiedzy z zakresu informacji i poradnictwa zawodowego oraz kształcenia ustawicznego. Do najciekawszych inicjatyw w ramach współpracy doradców zawodowych z placówkami oświatowymi oraz stowarzyszeniami, należą między innymi: konferencja: „Przyszłość kształcenia zawodowego w Europie. Polskie i niemieckie doświadczenia i perspektywy”. Spotkanie umożliwiło wymianę międzynarodowych doświadczeń i wiedzy z zakresu kształcenia zawodowego; konferencja: „Jak planować ścieżkę kariery zawodowej? Czyli stymulanty i destymulanty rozwoju zawodowego”, zorganizowana przez Wyższą Szkołę im. Ks. J. Tischnera w Krakowie. W wyniku dwóch dyskusji panelowych wyciągnięto wnioski dotyczące kształcenia humanistycznego i technicznego oraz konieczności udoskonalenia

poradnictwa zawodowego w szkołach; konferencja podsumowująca projekt „Kobieta Pracująca”; we wstępnych etapach realizacji międzynarodowego projektu MINEM (konferencja, spotkania robocze) dotyczącego określania potrzeb informacyjnych osób migrujących z powodów ekonomicznych; w seminarium Małopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji poświęconym metodologii i badaniom zawodów nadwyżkowych i deficytowych. Z kolei w ramach współpracy międzyregionalnej Rhone-Alpes - Małopolska kontynuowano przygotowania WUP do realizacji oraz rozpoczęcia projektu pt. „AQOR” – Wzmocnienie jakości orientacji zawodowej, w ramach Programu Leonardo da Vinci, którego Liderem jest PRAO (Biegun Rhones – Alpes na rzecz Orientacji Zawodowej). Celem projektu jest wypracowanie standardów dla usług poradnictwa zawodowego poprzez transfer wiedzy i doświadczeń wypracowanych dotychczas przez PRAO oraz zaprojektowanie i adaptacja indywidualnych rozwiązań, służących poprawie jakości usług świadczonych w wybranych urzędach pracy województwa małopolskiego.

II. USŁUGI POŚREDNICTWA PRACY

1. USŁUGI POŚREDNICTWA PRACY REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY

1.1 Realizacja usług pośrednictwa pracy przez powiatowe urzędy pracy

W 2007 r. do małopolskich powiatowych urzędów pracy zgłoszono 79 155 wolnych miejsc pracy. W stosunku do 2006 r. odnotowano wzrost - o 13,4% (9 338 ofert), przy czym zwiększyła się przede wszystkim liczba ofert pochodzących z otwartego rynku – o 16,3% (7 295).

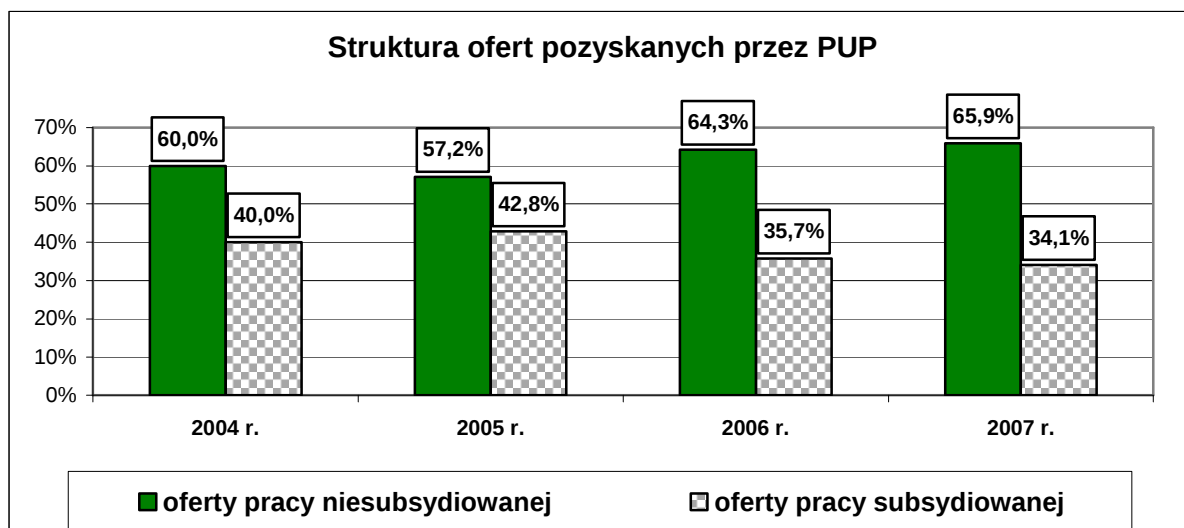
Porównanie wykonania w zakresie usług pośrednictwa pracy w latach 2004 -2007

Wyszczególnienie	2 004	2 005	2 006	2 007	2007/2006
POŚREDNICTWO PRACY					
Podjęcia pracy - ogółem, w tym	94 548	98 146	102 158	92 864	90,9
przez bezrobotnych	93 813	97 597	101 430	92 036	90,7
przez poszukujących pracy	735	549	728	828	113,7
Podjęcia pracy za pośrednictwem PUP, w tym	33 965	38 486	39 706	41 469	104,4
przez bezrobotnych	33 230	37 937	38 978	40 641	104,3
przez poszukujących pracy	735	549	728	828	113,7
Podjęcia pracy niesubsydiowanej za pośrednictwem PUP	13 667	13 410	14 103	13 593	96,4
przez bezrobotnych	13 331	13 074	13 697	13 081	95,5
przez poszukujących pracy	336	336	406	512	126,1
Pozyskanie ofert pracy	52 174	58 184	69 817	79 155	113,4
Pozyskanie ofert pracy niesubsydiowanej	31 303	33 254	44 861	52 156	116,3
Wizyty u pracodawców	9 612	11 296	9 600	7 478	77,9
Oferty pracy niesubsydiowanej pozyskane w wyniku wizyt	4 670	4 529	4 733	4 110	86,8

Źródło: Opracowanie własne

W odróżnieniu od 2006 r. w 2007 r. wzrosła również pula ofert subsydiowanych w dyspozycji powiatowych urzędów pracy – o 8,2% (2 043 ofert).

Intensywny w okresie ostatnich kilku lat przyrost liczby wolnych miejsc pracy zgłaszanych z otwartego rynku wpłynął na zwiększenie się ich udziału w ogólnej puli ofert pozostających w dyspozycji PUP. W ostatnich 2 latach liczba ofert niesubsydiowanych stanowiła niemal dwukrotność liczby ofert subsydiowanych. Jest to tendencja pozytywna i świadczy o korzystnej sytuacji gospodarczej regionu.

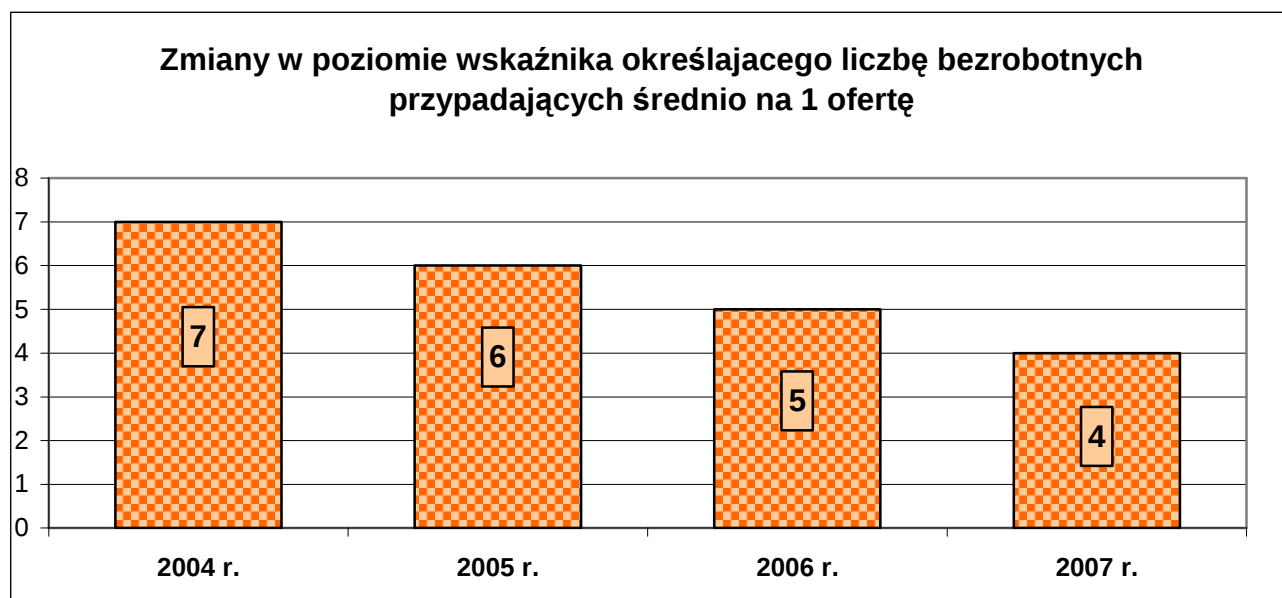
Źródło: Opracowanie własne

Przewaga ofert niesubsydiowanych w ogólnej puli ofert występowała w 11-tu powiatowych urzędach pracy, przy czym największe odsetki odnotowano w PUP Wieliczka – 88%, GUP Kraków – 83%. UPP Kraków – 82% oraz PUP Zakopane – 74% i PUP Nowy Targ – 68%.

Mniej więcej co 10 oferta została pozyskana dzięki bezpośrednim wizytom pośredników urzędów pracy u pracodawców. W 2007 r. zrealizowano 7 478 takich wizyt w efekcie, których pozyskano 7 597 zgłoszeń o wolnych miejscach pracy. Podobnie jak w 2006 r. roku wśród ofert pozyskanych tą drogą nieznacznie przeważały niesubsydiowane miejsca pracy - 54% (4110 ofert). Tą formę pozyskania ofert stosowały w 2007 r., podobnie, jak rok wcześniej wszystkie powiatowe urzędy pracy. W zakresie jej realizacji przez poszczególne urzędy pracy obserwowano jednak duże zróżnicowanie. W największym stopniu bezpośrednio wizyty u pracodawców wykorzystywane były przez pośredników pracy PUP Olkusz i PUP Proszowice. W efekcie, w tych urzędach, z ogółu ofert ponad 80% pozyskanych zostało w ten sposób. GUP Kraków nie realizował tej formy pozyskania ofert. Natomiast np. w PUP Oświęcim, PUP Nowy Targ, czy PUP Wieliczka stosowano wizyty w bardzo ograniczonym zakresie, a oferty pozyskane tą drogą stanowiły zaledwie po kilka procent.

W stosunku do 2006 r. nie zmienił się znacząco poziom efektywności przeprowadzanych wizyt. W trakcie 1 wizyty pozyskiwano średnio 1 miejsce pracy, a mniej więcej co druga wizyta skutkowałą pozyskaniem niesubsydiowanej oferty. Skuteczność wizyt prowadzonych przez pośredników poszczególnych powiatowych urzędów pracy była bardzo zróżnicowana: od średniej - 5 ofert pozyskanych w ciągu 1 wizyty do 3 wizyt potrzebnych na pozyskanie 1 oferty.

Utrzymujący się w 2007 r. wzrost liczby pozyskiwanych przez PUP ofert w połączeniu z kontynuacją spadku liczby bezrobotnych skutkował kolejną poprawą poziomu wskaźnika określającego liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. W 2007 r. na 1 ofertę przypadały już tylko 4 osoby bezrobotne, a więc prawie o połowę mniej niż w 2004 r.

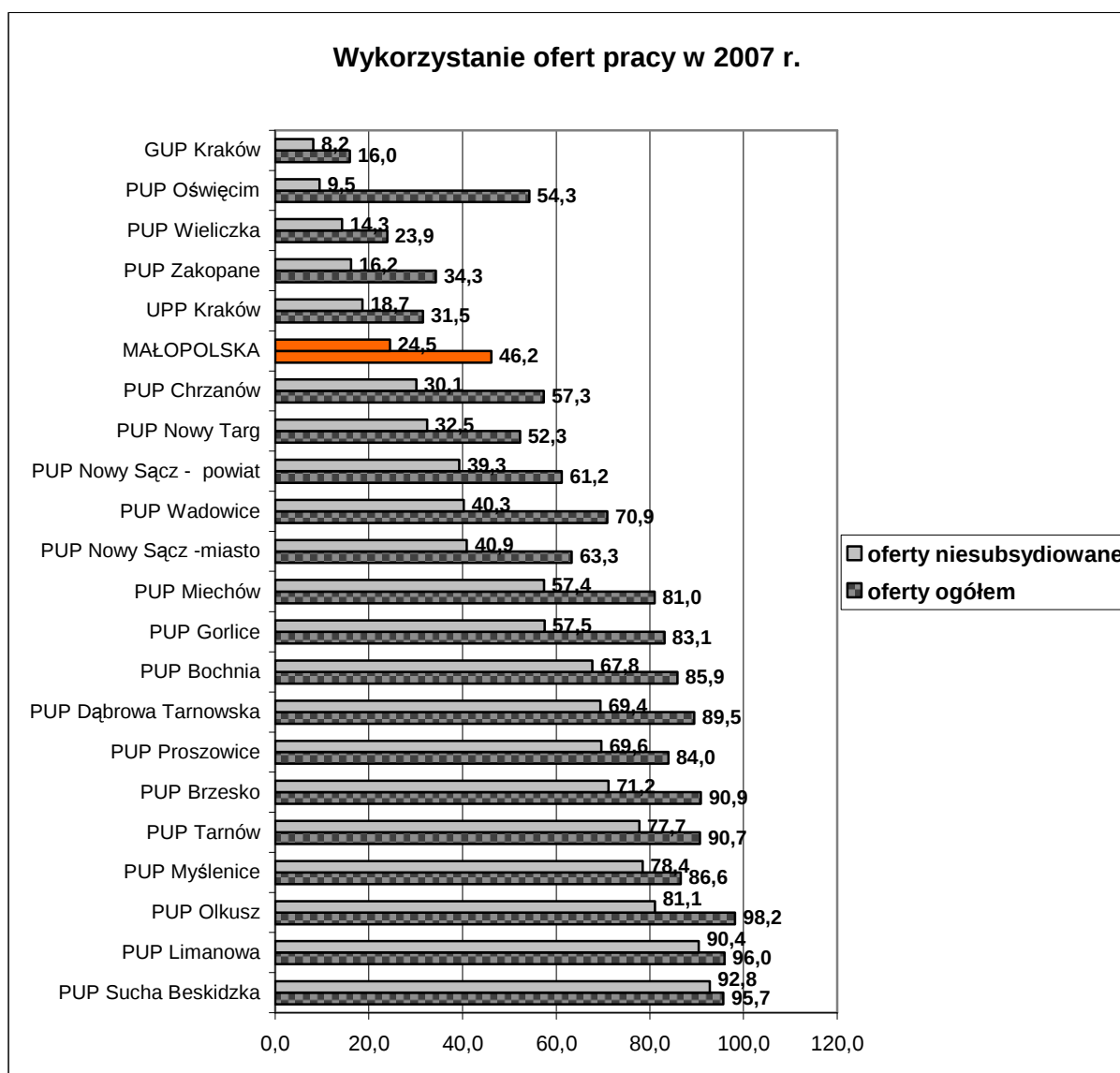

Źródło: Opracowanie własne

W porównaniu z ubiegłym rokiem zmniejszyły się nieco dysproporcje w poziomie tego wskaźnika pomiędzy poszczególnymi urzędami pracy. Najlepsza sytuacja pod tym względem występowała, podobnie jak w 2006 r., w UPP Kraków, gdzie średnio 1 oferta odpowiadała 1 bezrobotnemu oraz w GUP w Krakowie i PUP Wieliczka, w których na 1 ofertę przypadało przeciętnie tylko 2 bezrobotnych. Najtrudniejszą sytuację pod tym względem odnotowano natomiast w PUP Gorlice, PUP Limanowa i PUP Olkusz, w których to urzędach na 1 ofertę przypadało około 8 bezrobotnych. Dla porównania w 2006 r. w powiatach, w których relacje te były najmniej korzystne na 1 ofertę przypadało 13 bezrobotnych. Wskazuje to, że korzystne zmiany zachodzą w całym województwie, nie tylko w pewnych jego regionach.

Powiększającemu się wciąż napływowi ofert do urzędów pracy towarzyszył spadek poziomu ich wykorzystania. W 2007 r. w całym województwie tylko co druga (46,2%) oferta, z dostępnych w tym czasie w powiatowych urzędach pracy, została wykorzystana (w 2006 r. - 51,8%). Natomiast z puli ofert niesubsydiowanych wykorzystana została już średnio tylko co czwarta oferta (w 2006 r. – co trzecia). W stosunku do 2006 r. zmniejszenie stopnia wykorzystania ofert odnotowano w 13 powiatowych urzędach pracy. Na średnią dla województwa rzutują jednak przede wszystkim niskie wyniki (wykorzystanie 16% ofert ogółem, wykorzystanie 8,2% ofert niesubsydiowanych) notowane w GUP Kraków skupiającym 30,1% ogółu ofert pozyskiwanych przez urzędy pracy w Małopolsce, w tym 38%

ofert niesubsydiowanych. Podkreślić należy jednocześnie, że w przypadku 11 urzędów pracy wykorzystanie ofert kształtowało się w okresie ostatniego roku powyżej 80%.

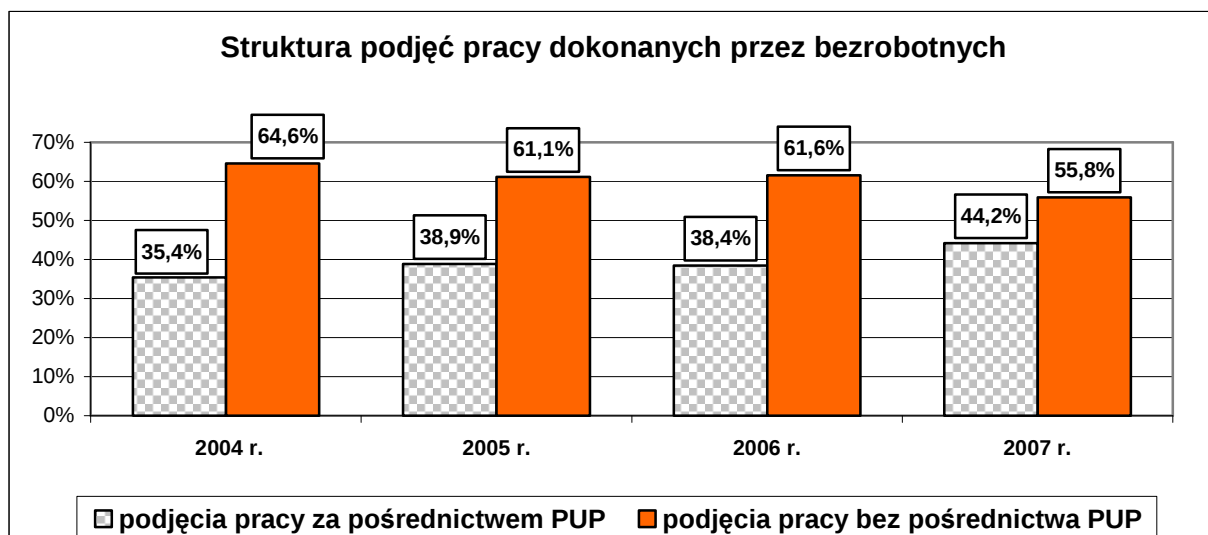
Źródło: Opracowanie własne

Pewnym wyjaśnieniem przyczyn niskiego poziomu wykorzystania ofert zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy może być włączanie do bazy ofert przez część urzędów pracy tzw. ofert otwartych. W 2007 r. miało to miejsce w około połowie małopolskich powiatowych urzędów pracy i oferty otwarte stanowiły przeciętnie około 1/3 ogólnej liczby ofert w tych urzędach. W przypadku takich ofert bardzo mała jest liczba zwrotnych informacji o podjęciu pracy, ponieważ są one podawane do publicznej wiadomości i do pracodawcy może trafić nie tylko osoba, która otrzymała skierowanie od pośrednika urzędu, ale także każdy inny zainteresowany, który miał możliwość zapoznania się z ofertą. Powiatowe urzędy pracy sygnalizują natomiast, że w sytuacji niedoboru pracowników na rynku pracy pracodawcy

coraz chętniej zgłaszają obecnie propozycje zatrudnienia w formie ofert otwartych licząc, że zwiększy to ich szanse na dotarcie do osób potencjalnie nimi zainteresowanych.

Dodatkowo w przypadku GUP Kraków oraz UPP Kraków niskie wykorzystanie ofert może się wiązać częściowo z realizacją przez te urzędy niestandardowych form pośrednictwa takich jak: prowadzenie punktów tzw. szybkiego pośrednictwa, udzielanie telefonicznej informacji o ofertach. W przypadku realizacji takich niestandardowych form pośrednictwa w przeważającej większości nie ma zwrotnej informacji o podjęciu pracy przez osobę, która skorzystała z oferty w tym trybie. A ponieważ oferty trafiające do tych punktów kierowane są w pewnej części przez pracodawców również do urzędu pracy powoduje to zaniżenie wskaźnika pokazującego stopień wykorzystania ofert będących w dyspozycji urzędu. Szacunkowo ocenia się, że oferty kierowane równolegle do punktów szybkiego pośrednictwa i do urzędów pracy stanowić mogą ok. 15% w przypadku GUP Kraków i prawie 50% w przypadku UPP Kraków ogólnej puli ofert pozyskiwanych średniorocznie przez te urzędy.

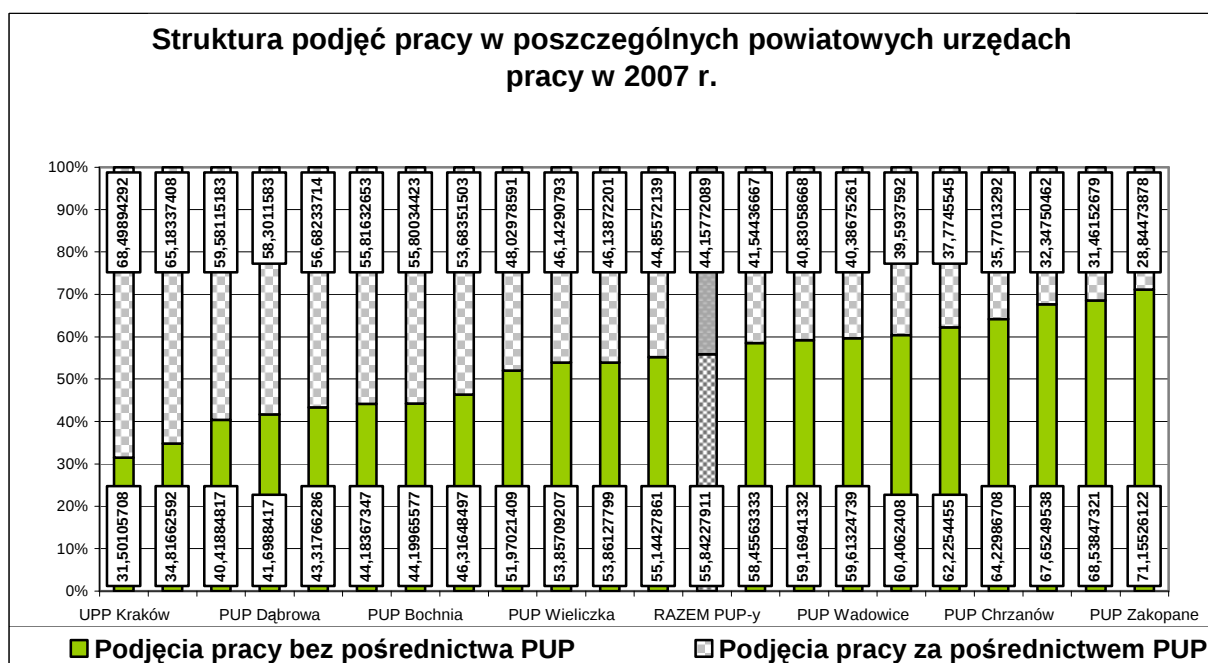
W 2007 r. w małopolskich powiatowych urzędach pracy z tytułu podjęcia pracy wyrejestrowano 92 864 osoby. Było to o 9,1% (9 294 osoby) mniej niż w 2006 r. W okresie tym odnotowano przede wszystkim zmniejszenie liczby podjęć pracy niesubsydiowanej – o 15,1% (11 567 osób). Tendencja ta dotyczyła zarówno podjęć pracy dokonywanych za, jak i bez pośrednictwa urzędu pracy, z tym, że najsilniej spadła liczba samodzielnych podjęć pracy – o 17,7% (3 445 osób). Liczba odnotowywanych niesubsydiowanych podjęć pracy dokonywanych za pośrednictwem PUP zmniejszyła się w znacznie mniejszym stopniu – o 3,6% (510 osób). Jednocześnie w okresie ostatniego roku obserwowano zwiększenie liczby osób podejmujących zatrudnienie na stanowiskach subsydiowanych – o 8,9% (2 273 osoby), co było związane z większymi możliwościami finansowymi powiatowych urzędów pracy w zakresie realizacji programów rynku pracy ze względu na wyższy w 2007 r. limit środków FP.

Źródło: Opracowanie własne

Omawiane powyżej zmiany wpłynęły w efekcie na wzrost udziału podjęć pracy dokonywanych za pośrednictwem urzędu pracy w ogólnej puli podjęć pracy dokonywanych przez bezrobotnych. Mimo tego w strukturze nadal przeważały samodzielne podjęcia zatrudnienia – 55,8%.

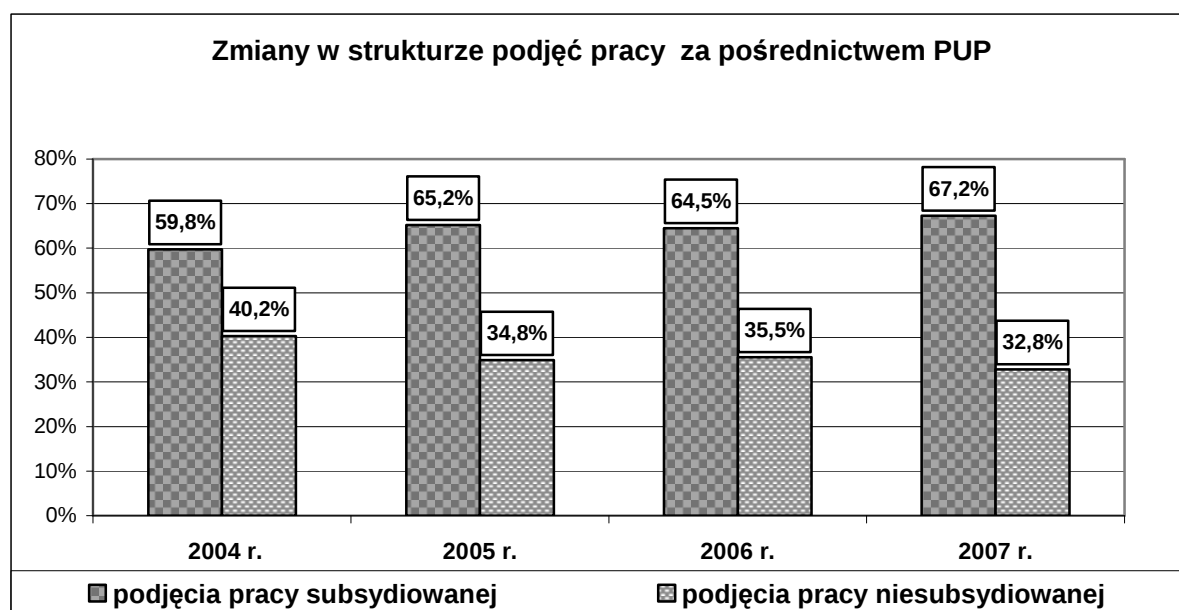
Tendencja spadkowa w zakresie liczby podjęć pracy wystąpiła w zdecydowanej większości powiatowych urzędów pracy.

Źródło: Opracowanie własne

Zmiany te nie zaburzyły jednak znacząco, od lat już względnie stałego, podziału PUP ze względu na strukturę podjęć pracy. Lista urzędów, w których przeważają podjęcia pracy

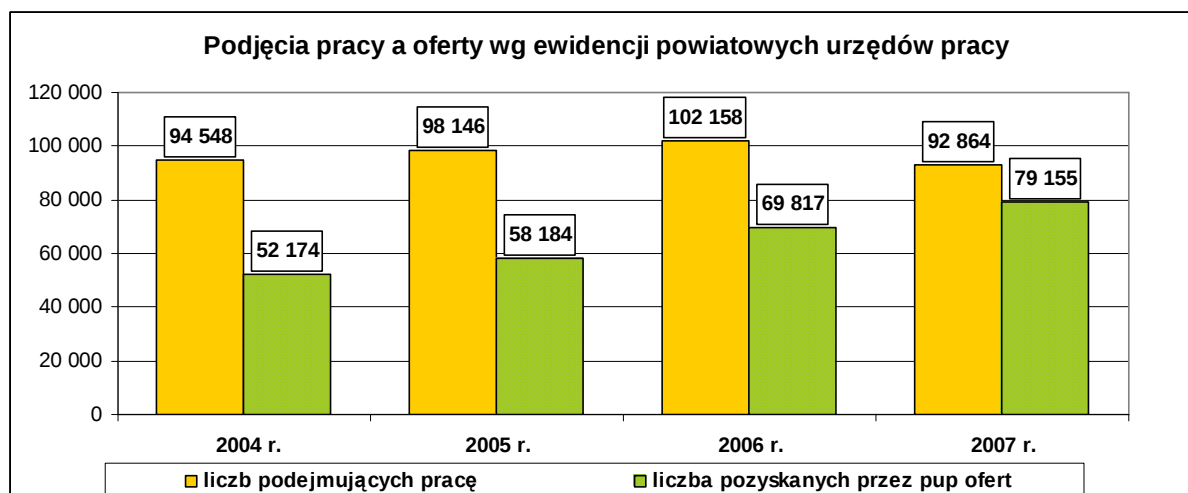
dokonywane dzięki pośrednictwu urzędu jest mniej więcej od lat taka sama. W stosunku do 2006 r. w 2007 r. grupa ta powiększyła się o 2 powiatowe urzędy pracy. Najwyższy odsetek podejmujących zatrudnienie za pośrednictwem urzędu odnotowano w 2007 r. w UPP Kraków - 68,5%, PUP Sucha Beskidzka – 65,2%, PUP Brzesko – 59,8% oraz w PUP Dąbrowa Tarnowska – 58,3%, najniższy: w PUP Zakopane – 28,8%, PUP Oświęcim – 31,6% i GUP Kraków – 32,3%.

Źródło: Opracowanie własne

W skali całego województwa w strukturze podjęć pracy dokonanych za pośrednictwem urzędu pracy w 2007 r. w niewielkim stopniu wzrósł udział podjęć pracy subsydiowanej, a zmniejszył się odsetek podejmujących zatrudnienie za pośrednictwem PUP na miejscach niesubsydiowanych.

Klientami powiatowych urzędów pracy są również poszukujący pracy nie posiadający statusu bezrobotnego. W 2007 r. w Małopolsce 828 osób z takim statusem znalazło zatrudnienie dzięki pośrednictwu urzędu pracy – o 13,7% (100 osób) więcej niż w 2006 r. W grupie tej większość - 512 osób podjęło pracę niesubsydiowaną, 316 osób natomiast wykorzystało możliwość zatrudnienia na subsydiowanych stanowiskach pracy.

Źródło: Opracowanie własne

Statystyki pokazują, że wzrosła liczba ofert, w tym głównie ofert pracy niesubsydiowanej. Jednocześnie spada liczba notowanych przez urzędy pracy podjęć pracy. Wynika z tego, że nadal zwiększa się podaż wolnych miejsc pracy, a maleje podaż dostępnych pracowników. Potwierdza to obiegową opinię, że obecny rynek pracy jest rynkiem pracownika a nie pracodawcy.

Oznaczać to również może, że w ewidencji urzędów pozostały już obecnie głównie osoby z tzw. trudnych grup, które z różnych powodów, mimo coraz lepszych warunków na rynku pracy, nie potrafią samodzielnie na niego wrócić. Są to bezrobotni, którzy potrzebują odpowiedniego wsparcia ze strony urzędów pracy, aby dostosować się do wymogów stawianych przez pracodawców i móc efektywnie wpasować się w rynek pracy. Rozwiązaniem dla tych osób jest uczestnictwo w różnych formach aktywizacji zawodowej od szkoleń przez możliwość nabywania doświadczeń zawodowych w miejscu pracy (staże, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy) do subsydiowanego zatrudnienia.

1.2 Kadra pośredników pracy w powiatowych urzędach pracy

Na koniec 2007 r. w małopolskich powiatowych urzędach pracy pracowało 191 pośredników pracy. Zdecydowaną większość w tej grupie stanowiły kobiety 86%. Wśród pracowników powiatowych urzędów pracy zatrudnionych na stanowiskach ds. pośrednictwa pracy najliczniej reprezentowani byli pośrednicy pracy I stopnia - 53,4% (102 osób), następnie pośrednicy pracy - 33,5% (64 osoby). Najmniejszą natomiast grupę stanowili pośrednicy – stażyści - 13,1% (25 osób), a więc pracownicy z najkrótszym okresem pracy w tym zawodzie i najmniejszym doświadczeniem. W województwie na koniec 2007 r. żaden z pośredników zatrudnionych w urzędach pracy nie posiadał kwalifikacji II stopnia.

Struktura pośredników zatrudnionych w powiatowych urzędach pracy w latach 2006 – 2007

wyszczególnienie	pośrednicy pracy		pośrednicy pracy - stażyści		pośrednicy pracy		pośrednicy pracy I stopnia		pośrednicy pracy II stopnia	
	o	k	o	k	o	k	o	k	o	k
2006 r.	163	137	24	21	51	44	87	71	1	1
2007 r.	191	164	25	23	64	56	102	85	0	0

Źródło: Opracowanie własne

W stosunku do końca 2006 r. odnotowano wzrost zatrudnienia w tej grupie o 17,2% (28 osób). Tendencja wzrostowa wystąpiła w 9 urzędach pracy, w 8 urzędach pracy zatrudnienie w tej grupie zawodowej było stabilne i tylko w 4 urzędach liczba zatrudnionych pośredników pracy uległa zmniejszeniu.

W marcu 2007 r. weszło w życie Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy określające m.in. sposób ustalania minimalnej liczby pośredników zatrudnionych w urzędach pracy. Powiatowe urzędy pracy zostały zobowiązane dostosować poziom zatrudnienia, m.in. w tej grupie, do czerwca 2008 r.

Tym tłumaczyć należy generalną tendencję wzrostową w województwie w zakresie liczby zatrudnionych w urzędach pracy pośredników pracy zachodzącą mimo intensywnego spadku bezrobocia.

Liczba pośredników pracy w poszczególnych powiatowych urzędach pracy w Małopolsce w latach 2006 – 2007 w zestawieniu z wymaganym minimum.

Wyszczególnienie	Liczba zatrudnionych pośredników pracy		Minimum wymagane wg standardów
	2006 r.	2007 r.	wg stanu na 30.06.2007 r.
PUP Bochnia	3	2	6
PUP Brzesko	5	6	5
PUP Chrzanów	6	6	10
PUP Dąbrowa	3	3	5
PUP Gorlice	7	10	7
GUP Kraków	32	35	33
UPP Kraków	14	21	14
PUP Limanowa	11	9	8
PUP Miechów	3	3	3
PUP Myślenice	13	13	7
SUP w Nowym Sączu	4	6	7
PUP dla Powiatu Nowosądeckiego	7	6	14
PUP Nowy Targ	8	10	8
PUP Olkusz	5	4	8
PUP Oświęcim	8	8	11
PUP Proszowice	4	4	2
PUP Sucha Beskidzka	2	4	4
PUP Tarnów	11	20	20
PUP Wadowice	7	7	8
PUP Wieliczka	2	6	6
PUP Zakopane	8	8	3
SUMA PUP	163	191	187

Źródło: Opracowanie własne

Na koniec 2007 r. nieco ponad połowa małopolskich urzędów pracy spełniała wymagania w zakresie liczebności personelu odpowiedzialnego za realizację usług pośrednictwa pracy.

2. EURES

EURES (EUropean Employment Services - Europejskie Służby Zatrudnienia) został utworzony w 1993 r. i jest siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia państw członkowskich EOG (kraje UE oraz Norwegia, Islandia i Liechtenstein) i innych organizacji partnerskich. W EURES uczestniczy także Szwajcaria. Sieć jest koordynowana przez Komisję Europejską. Celem EURES jest dostarczanie informacji i porad oraz świadczenie usług w zakresie rekrutacji/miejsc pracy (dopasowywanie pracy do profilu) na rzecz pracowników i pracodawców, jak i wszystkich obywateli zamierzających korzystać z prawa do swobodnego przepływu osób. Wśród usług proponowanych przez EURES znajdują się bazy danych dotyczące ofert poszukujących i oferujących pracę, warunków życia i pracy, oraz usługi zindywidualizowane świadczone przez kadrę EURES. Usługi EURES

świadczone są w wojewódzkim urzędzie pracy oraz wszystkich powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego. W 2007 roku na stanowiskach związanych z usługami sieci EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy i Powiatowych Urzędach Pracy województwa małopolskiego pracowało łącznie 23 osoby, w tym 2 osoby na stanowisku Doradcy EURES oraz 23 na stanowisku Asystenta EURES. Wśród kadry EURES przeważają kobiety.

Struktura zatrudnienia doradców i asystentów EURES na przestrzeni lat 2006-2007 w całym województwie

Rodzaj stanowiska		Wojewódzki Urząd Pracy		PUP Województwa		Całe województwo	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Doradca EURES	2006	2	2	0	0	2	2
	2007	2	2	0	0	2	2
Asystent EURES	2006	0	0	20	18	20	18
	2007	1	1	22	18	23	19

Źródło: Opracowanie własne

W ramach usług sieci EURES - Europejskie Służby Zatrudnienia, w 2007 roku realizowano zadania w zakresie informacji i doradztwa dla osób poszukujących pracy oraz pracodawców poszukujących pracowników. Usługami sieci EURES objęto łącznie 7085 osób (porównywalnie do roku 2006). W ramach 24 spotkań grupowych udzielono informacji łącznie 897 osobom poszukującym pracy.

Wśród osób zainteresowanych podjęciem pracy za granicą wyraźnie zwiększyło się zainteresowanie zatrudnieniem w krajach skandynawskich, spadło natomiast znaczenie Wielkiej Brytanii jako kraju docelowego. Dało się zauważyć również, że wyjazdy za granicę w dalszym ciągu traktowane są tymczasowo, jednak zainteresowanie wydłużeniem okresu zatrudnienia jest coraz większe. W celu poszukiwania pracy na obszarze Unii Europejskiej i EOG do Publicznych Służb Zatrudnienia coraz częściej zwracały się osoby z wysokimi kwalifikacjami, zatrudnione wcześniej lub nadal pracujące na stanowiskach menadżerskich.

Zwiększyło się zjawisko „świadomych wyjazdów”, które wiązało się z dokładnym przygotowaniem się osób zainteresowanych podjęciem pracy za granicą do wyjazdu. Wzrosła liczba osób zgłaszających się do WUP w celu uzyskania jak największej ilości informacji na temat warunków życia i pracy w danym kraju, w tym m.in. dotyczących legalizacji zatrudnienia i formalności z tym związanych, dot. kwestii ubezpieczeń i podatków. Aby wyjść na przeciw tym oczekiwaniom, przy współpracy Izby Skarbowej, Urzędów Skarbowych oraz Zakładów Ubezpieczeń Społecznych zostały przygotowane

i przeprowadzone w województwie małopolskim 4 seminaria, na których omówiono kwestie dotyczące możliwości legalnego zatrudnienia w krajach UE/EOG, ubezpieczeń i podatków. Zagadnienia dotyczące możliwości legalnego zatrudnienia oraz przygotowania się do wyjazdu za granicę były również omawiane na prowadzonych cyklicznie spotkaniach informacyjnych „Europejska Mobilność Zawodowa”. Uczestnikami spotkań były osoby, które chciały przygotować się do poszukiwania legalnego zatrudnienia oraz wyjazdu poprzez poszukiwanie odpowiednich informacji.

Podobnie do lat ubiegłych pewien problem stanowiła niedostateczna znajomość języków obcych przez część mieszkańców województwa, co jest niezbędne do korzystania z Europejskiego Portalu Mobilności Zawodowej i podjęcia zatrudnienia w krajach UE/EOG. Widoczna jest jednak zmniejszająca się skala problemu.

W 2007 roku zwiększyło się zainteresowanie podjęciem pracy w Małopolsce przez obywateli UE/EOG. Do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie o możliwość informacji nt. możliwości podjęcia zatrudnienia zwracali się m.in. obywatele Hiszpanii, Włoch, Belgii, Węgier.

Mając na uwadze oczekiwania klientów sieci EURES w 2007 roku, przy współpracy z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych i Urzędem Skarbowym, zostały zorganizowane również 2 spotkania koordynacyjne dla wojewódzkiej kadry EURES, w trakcie których powiatowi i wojewódzcy asystenci EURES pozyskali wiedzę na temat ubezpieczeń społecznych w krajach Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz na temat obowiązujących przepisów podatkowych. Celem spotkań koordynacyjnych, na których zostały omówione w/w zagadnienia było dotarcie z informacją do jak najszerszej grupy osób zainteresowanych kwestiami podatkowymi i ubezpieczeń społecznych na lokalnych/powiatowych rynkach pracy.

Zwiększyło się również zainteresowanie polskich pracodawców usługami sieci EURES jako sieci świadczącej usługi pośrednictwa pracy. W ramach świadczenia usług pośrednictwa pracy przeprowadzono rekrutację na 23 stanowiska pracy zgłoszone przez pracodawców polskich zainteresowanych zatrudnieniem obywateli z Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Oferty skierowane były do specjalistów branży budowlanej i transportowej, ale również cukierników i kowali wyrobów artystycznych. Pracodawcy z Małopolski zainteresowani byli głównie pracownikami z Rumunii i Bułgarii. Upowszechniono także 276 ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców z Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego zainteresowanych zatrudnieniem pracowników z woj.

małopolskiego. Przeważały oferty pracodawców z Wielkiej Brytanii i Irlandii, jednak wyraźnie zwiększyła się liczba ofert pracodawców z Norwegii, Finlandii, Włoch, Słowacji, Słowenii i Holandii.

Rozwinęła się współpraca w ramach działań transgranicznych pomiędzy województwem małopolskim a Słowacją. Przedstawiciele Wojewódzkiego Urzędu Pracy Zespołu Zamiejscowego w Nowym Sączu uczestniczyli m.in. w spotkaniu informacyjnym partnerów EURES transgraniczny, zorganizowanym w Bardejowie przez Urząd Pracy, Spraw Socjalnych i Rodziny w Bardejowie oraz zorganizowano spotkanie robocze partnerów realizujących EURES Transgraniczny (Urząd Pracy w Starej Lubowni, PUP dla Powiatu Nowosądeckiego, PUP Gorlice oraz WUP ZZ Nowy Sącz) w sprawie realizacji działań ujętych w Planie działań EURES na lata 2007/2008 dla województwa małopolskiego. Działania transgraniczne będą również kontynuowane w kolejnym okresie programowym dla EURES tj. w latach 2008-2009.

3. POŚREDNICTWO INTERNETOWE – SALE INTERpracaNET

W Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie, Nowym Sączu i Tarnowie funkcjonują Sale INTERpracaNET (IpN) w Wojewódzkim Urzędzie Pracy wyposażone w internetowe stanowiska komputerowe umożliwiające bezpłatne korzystanie z internetowych ofert pracy. Udostępniona baza adresów internetowych związanych z pracą i poszukiwaniem pracy, a także zawierająca odnośniki do stron firm i agencji zatrudnienia zawiera obecnie ponad **160 pozycji**, w tym strony związane z poszukiwaniem zatrudnienia za granicą oraz odnośnik do sieci EURES.

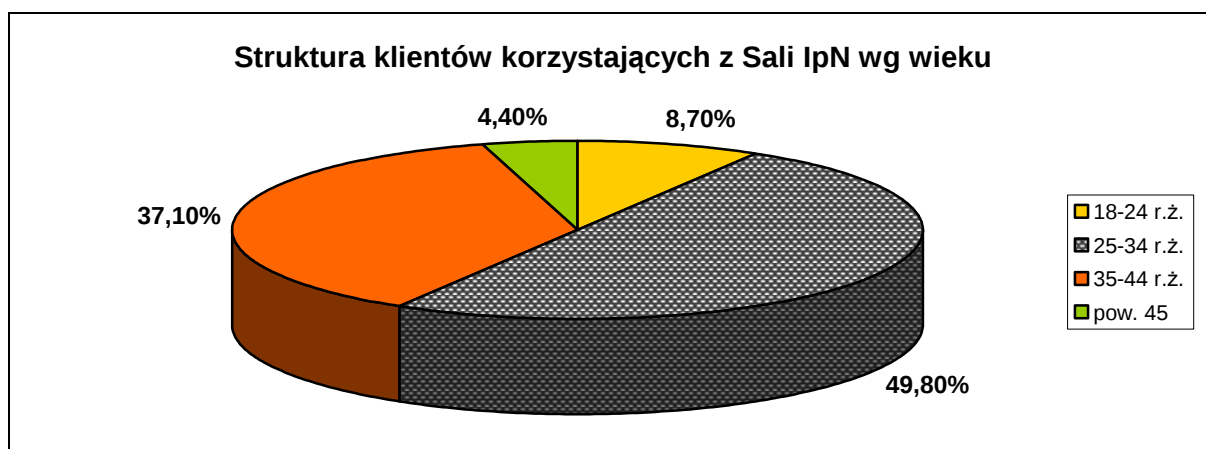
W 2007 r. z usług trzech Sal IpN skorzystały łącznie **4 634 osoby**, w tym w Krakowie - odnotowano 1992 osoby, w Tarnowie - 2045, natomiast w Nowym Sączu - 597.

Z możliwości poszukiwania pracy za pośrednictwem internetu częściej korzystali mężczyźni. W ciągu 2007 stanowili oni 62% klientów.

Ponadto klientami Sal INTERpracaNET były:

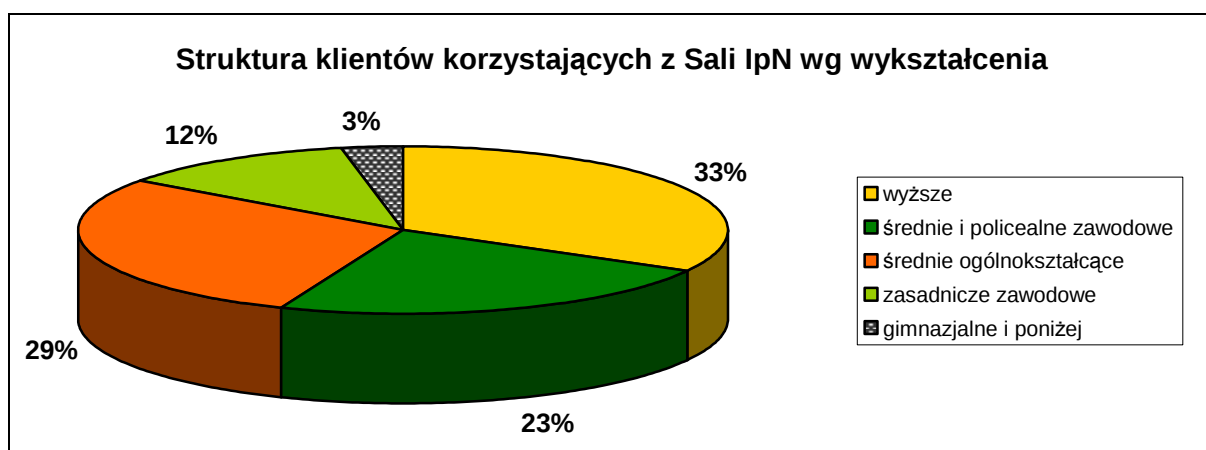
– osoby bezrobotne	– 48,6%,
– osoby nie pracujące nie zarejestrowane w PUP	– 18,6%,
– osoby poszukujące pracy	– 15,3%,
– osoby pracujące	– 9,2%,
– studenci	– 8,3%.

Przedział wiekowy klientów korzystających z Sali IpN był bardzo zróżnicowany. Poniższe zestawienie przedstawia strukturę klientów Sal IpN wg wieku.

Źródło: Opracowanie własne

Struktura wykształcenia klientów Sali IpN przedstawiała się w roku 2007 następująco:

Źródło: Opracowanie własne

4. ZASTĘPCZA SŁUŻBA POBOROWYCH

Kierowanie poborowych do służby zastępczej stanowi specyficzną formę pośrednictwa pracy adresowaną do ściśle określonej grupy klientów (poborowych i pracodawców). Poborowym, którym przekonania religijne lub wyznawane zasady moralne nie pozwalają pełnić zasadniczej służby wojskowej, mogą składać do powołanej przez Marszałka Województwa Komisji Wojewódzkiej do spraw Służby Zastępczej wnioski o przeznaczenie do służby zastępczej. Zadania wynikające z ustawy wykonuje Marszałek Województwa, który upoważnił Dyrektora Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie do ich wykonywania w swoim imieniu.

Służbę zastępczą odbywa się w państwowych i samorządowych jednostkach organizacyjnych, publicznych zakładach opieki zdrowotnej oraz organizacjach pożytku publicznego. Są to pracodawcy posiadający zgodę Ministerstwa na odbywanie służby zastępczej. Poborowi odbywający służbę zastępczą w powyższych podmiotach wykonują prace na rzecz: ochrony środowiska, ochrony przeciwpożarowej, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, opieki na osobami niepełnosprawnymi albo bezdomnymi oraz administracji publicznej i wymiaru sprawiedliwości.

Służba zastępcza trwa 18 miesięcy, a dla absolwentów szkół wyższych 6 miesięcy. Poborowi w ten sposób spełniają powszechny obowiązek obrony Rzeczypospolitej Polskiej. Do poborowych stosuje się tylko niektóre przepisy kodeksu pracy. Poborowemu odbywającemu służbę zastępczą przysługuje świadczenie pieniężne w kwocie 640 zł brutto miesięcznie, wypłacane przez podmiot i refundowane przez Marszałka Województwa z budżetu państwa.

Dane dotyczące pracy Komisji Wojewódzkiej do spraw Służby Zastępczej

L.p.	Zakres informacji	2006 r.	2007 r.
1.	Liczba posiedzeń Komisji Wojewódzkiej ds. Służby Zastępczej	65	57
2.	Liczba rozpatrzonych wniosków o przeznaczenie do służby zastępczej	334	335
3.	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	124	97
4.	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	196	151
5.	Liczba wniosków umorzonych (wycofane, zmiana kategorii zdrowia)	22	87

Źródło: Opracowanie własne

Analiza porównawcza dwóch okresów wskazuje, że liczba składanych wniosków utrzymuje się na tym samym poziomie. Natomiast liczba wydanych orzeczeń negatywnych spadła w 2006 r. z 59% do 45% w 2007 r. Zasadniczy wpływ na wydane orzeczenia mają sami zainteresowani, którzy służbę zastępczą traktują jako dodatkowe źródło pracy, kolejną możliwość uniknięcia służby wojskowej, nie koncentrując się na wymogach przewidzianych ustawą. Z liczby 151 negatywnych orzeczeń do Komisji do spraw służby zastępczej wpłynęły 43 odwołania, z czego 37 decyzji zostało utrzymanych w mocy przez organ odwoławczy, co stanowi 86% ogólnie złożonych odwołań w roku 2007.

Do odbywania służby zastępczej skierowano w 2007 roku 134 osób, natomiast odbywanie służby zastępczej zakończyło 112 poborowych. Według stanu na dzień 31.12.2007 r. służbę zastępczą odbywało 212 poborowych w 76 podmiotach.

Rodzaje działalności podmiotów zatrudniających poborowych w roku 2007

L.p.	Rodzaj działalności	Liczba podmiotów
1.	Administracja publiczna	17
2.	Ochrona przeciwpożarowa	20
3.	Ochrona środowiska	4
4.	Ochrona zdrowia	15
5.	Opieka nad osobami niepełnosprawnymi albo bezdomnymi	3
6.	Pomoc społeczna	17
	Razem	76

Źródło: Opracowanie własne

W 2007 roku przeprowadzono kontrole organizacji i funkcjonowania służby zastępczej w 28 podmiotach. Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia w większości przypadków spowodowane były prawdopodobnie przez złą interpretację przepisów prawnych regulujących służbę zastępczą przez pracodawców.

5. AGENCJE ZATRUDNIENIA

Zadania z zakresu prowadzenia rejestru agencji zatrudnienia, (KRAZ – Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia), realizuje w imieniu Samorządu Województwa – Wojewódzki Urząd Pracy.

Aby agencja zatrudnienia działała legalnie, musi uzyskać:

- certyfikat wstępny o dokonaniu wpisu do rejestru agencji zatrudnienia, jeżeli ubiega się o wpis po raz pierwszy,
- certyfikat bezterminowy, po rocznej działalności i złożeniu wniosku nie później niż 7 dni przed upływem terminu ważności certyfikatu wstępnego.

Wyróżniamy pięć rodzajów agencji zatrudnienia:

1. **Agencje pośrednictwa pracy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,**
2. **Agencje pośrednictwa do pracy** za granicą u pracodawców zagranicznych, które udzielają pomocy poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, a pracodawcom w znalezieniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach,
3. **Agencje doradztwa personalnego** - świadczą odpłatnie usługi na rzecz pracodawców w doborze odpowiednich kadr,
4. **Agencje poradnictwa zawodowego** - udzielają pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, informacji zawodowych oraz pomocy w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych,

5. Agencje pracy tymczasowej - kierują własnych pracowników do pracodawcy użytkownika celem wykonywania pracy tymczasowej

W roku 2007 na terenie województwa małopolskiego były zarejestrowane 184 agencje posiadające 434 certyfikaty, tj:

- 116 certyfikatów w zakresie prowadzenia pośrednictwa pracy na terenie RP,
- 110 certyfikatów w zakresie pośrednictwa do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych,
- 83 certyfikaty w zakresie doradztwa personalnego,
- 36 certyfikatów w zakresie poradnictwa zawodowego,
- 89 certyfikatów w zakresie agencji pracy tymczasowej.

Na 184 agencje zatrudnienia z terenu Małopolski informację dotyczącą działalności w 2007 r. złożyło do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie 143, z czego 17 agencji przedstawiło informację zerową ze swojej działalności.

Z przedłożonych przez agencje zatrudnienia informacji wynika, iż w 2007 r. w agencjach zatrudnienia zostało zarejestrowane ponad dwukrotnie więcej osób w porównaniu z rokiem 2006, tj. 84 627 osoby, w tym 37 624 kobiety (44%). Agencje dysonowały 20 540 ofertami pracy. W 2007 r. agencje pośredniczyły w podjęciu pracy przez 29 088 osób, w tym w kraju 21 613 osób, za granicą – 7 475 osób. Liczba osób, która podjęła pracę za granicą utrzymuje się na tym samym poziomie co w roku 2006 (zmienia się jedynie rząd wielkości w rozbiciu na poszczególne państwa). Pomimo zmniejszenia się ilości chętnych praca w Wielkiej Brytanii, w dalszym ciągu plasuje się na pierwszym miejscu (2006 r. - 4 328, 2007 r. - 3 239). W porównaniu z ubiegłym rokiem zwiększyło się znacznie zainteresowanie wyjazdami do pracy w Czechach oraz w Hiszpanii, Francji, Finlandii, Belgii.

Liczba osób skierowanych do wykonywania pracy tymczasowej zwiększyła się o 50% (2006 r. - 22 905, 2007 r. - 37 374). Ponadto z doradztwa personalnego prowadzonego przez agencje zatrudnienia skorzystało 3 237 pracodawców, z poradnictwa zawodowego realizowanego przez agencje zatrudnienia w zakresie pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu skorzystało 19 657 osób w tym 10 151 kobiet, w zakresie informacji zawodowych skorzystało – 107 875 osób, w tym 43 511 kobiet, w zakresie pracodawców korzystających z pomocy w doborze kandydatów na stanowiska pracy pomocy udzielono 208 pracodawcom.

Wyszczególnienie	2006		2007	
	Ilość osób	w tym kobiety:	Ilość osób	w tym kobiety:
Liczba osób zarejestrowanych przez agencje	38 283	17 431	84 627	37 624
Liczba miejsc pracy w pozyskanych ofertach pracy	22 445		20 540	
Liczba osób, która podjęła pracę za pośrednictwem agencji w Polsce	2 989	1 688	21 613	7 475
Liczba osób, która podjęła pracę za pośrednictwem agencji za granicą, w tym:	7 160	1 962	7 475	1619
Wielka Brytania	4 328	1 333	3 239	1 051
Włochy	784	379	469	212
Islandia	470	0	96	0
Republika Irlandii	392	14	194	13
Irlandia	339	35	395	41
Hiszpania	169	9	515	8
Austria	153	14	211	21
Niemcy	142	71	109	31
Finlandia	83	2	393	30
Francja	82	51	470	89
Dania	75	1	52	6
Grecja	56	34	1	0
Słowenia	31	2	32	17
Belgia	22	0	296	0
Bułgaria	8	7	8	7
USA	5	0	0	0
Norwegia	5	0	29	0
Cypr	5	0	12	4
Czechy	3	0	701	89
Szwecja	3	0	89	0
Estonia	2	0	5	0
Holandia	2	0	110	0
Tunezja	1	0	1	0
Litwa	0	0	37	0
Węgry	0	0	4	0
Królestwo Arabii Saudyjskiej	0	0	10	0
Liczba osób skierowanych do wykonywania pracy tymczasowej	22 905	12 498	37 374	21 085
Liczba pracodawców, którzy skorzystali z usług doradztwa personalnego	3 628		3 237	
Liczba osób, którzy korzystali z usług poradnictwa zawodowego w zakresie pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu	8 041	5 199	19 657	10 151
Liczba osób, którzy skorzystali z informacji zawodowej	11 274	4 986	107 875	43 511
Liczba pracodawców korzystających z pomocy przy doborze odpowiednich kandydatów	86		208	

Źródło: Opracowanie własne

***III. PROGRAMY
AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ***

1. PROGRAMY NA RZECZ PROMOCJI ZATRUDNIENIA, ŁAGODZENIA SKUTKÓW BEZROBOCIA I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ REALIZOWANE PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY

1.1 Realizacja programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2007 r.

W 2007 roku w Małopolsce subsydiowanymi programami rynku pracy objętych zostało 37 726 osób. W stosunku do 2006 r. liczba ta wzrosła o 3 806 czyli o 11,2%. Wynikało to przede wszystkim z większej niż przed rokiem liczby uczestników szkoleń dla bezrobotnych i poszukujących pracy (o 1 525 osób) oraz większej liczby staży (o 1 332).

Porównanie wykonania w zakresie realizacji programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych w latach 2004 - 2007

Wyróżnienie	2 004	2 005	2 006	2 007	2007/2006
SZKOLENIA					
Szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy	7 796	9 532	8 641	10 166	117,6
Pożyczki szkoleniowe	9	3	1	0	0,0
PROGRAMY AKTYWIZACJI ABSOLWENTÓW					
Umowy absolwenckie	803	0	0	0	0,0
Stáže absolwenckie*	3 257	0	0	0	0,0
Roboty publiczne dla absolwentów	52	0	0	0	0,0
POZOSTAŁE AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU					
Prace interwencyjne	4 923	4 301	3 817	3 463	90,7
Roboty publiczne	3 894	3 116	1 886	1 722	91,3
Stáže	4 937	10 087	9 971	11 303	113,4
Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	768	4 019	3 308	3 509	106,1
Pożyczki dla bezrobotnych	120	0	0	0	0,0
Środki dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej	89	1 870	2 429	3 173	130,6
Pożyczki dla pracodawców (liczba utworzonych miejsc pracy)	75	17	7	0	0,0
Refundacje dla pracodawców (liczba utworzonych miejsc pracy)	108	794	1 046	1 708	163,3
Refundacje ZUS	185	250	270	197	73,0
Programy specjalne	120	7	0	0	0,0
Stanowiska PFRON	543	402	310	318	102,6
Inne	25	1	5	0	0,0
Prace społecznie użyteczne	x	x	2 229	2 167	97,2
RAZEM LICZBA OSÓB OBJĘTYCH AKTYWNYMI PROGRAMAMI RYNKU PRACY	27 704	34 399	33 920	37 726	111,2

*obecnie nie są stosowane, ponieważ są to formy nieobjęte Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Źródło: Opracowanie własne

W stosunku do roku 2006 największy wzrost liczby uczestników form aktywnych zanotowano w kategoriach: refundacje dla pracodawców na doposażenie i wyposażenie miejsc pracy (63,3%) oraz środki dla bezrobotnych na podjęcie działalności gospodarczej (30,6%). Jest to pozytywna tendencja, ponieważ formy te charakteryzują się najwyższą efektywnością zatrudnieniową.

Wśród form wsparcia, których rola w ostatnich latach maleje wymienić należy przede wszystkim prace interwencyjne (spadek o 9,3% w przeciągu roku) oraz roboty publiczne (8,7%).

Od 2004 najczęściej stosowanymi formami aktywizacji są staże oraz szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy. W 2007 wśród wszystkich uczestników subsydiowanych programów rynku pracy, 30% odbywało staż, a 27% uczestniczyło w szkoleniach. Kolejne miejsca pod względem liczby uczestników zajmują - przygotowania zawodowe w miejscu prac (9,3% ogółu) oraz prace interwencyjne (9,1%).

Bezrobotni objęci aktywizacją w 2007 roku stanowili 12,6% ogółu obsługiwanych w tym czasie przez PUP. Wartość ta w ostatnich latach cały czas wzrasta. W 2004 roku było to 7%, w 2005 - 9%, a w 2006 – 10%.

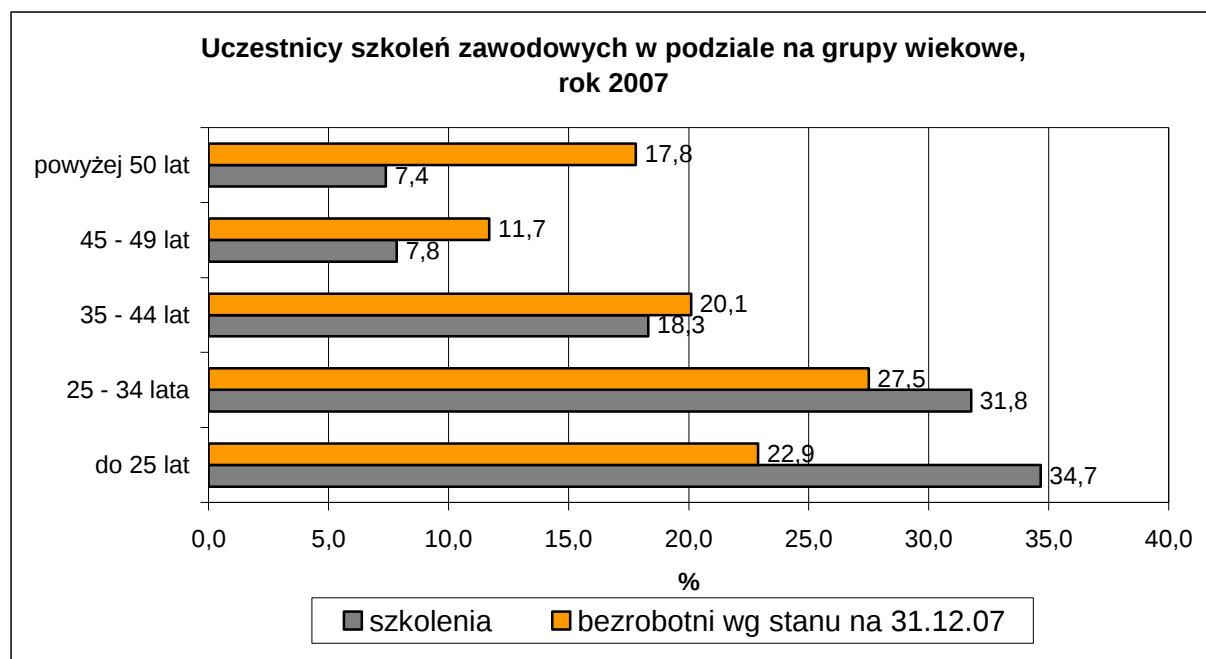
Wzrost ogólnej liczby uczestników form aktywnych był możliwy przede wszystkim dzięki powiększeniu puli środków dostępnych na ten cel. W stosunku do roku 2006 wartość ta wzrosła prawie o 26%. Najwięcej środków przeznaczono na staże oraz dotacje na podjęcie działalności gospodarczej.

1.1.1 Szkolenia

Od lat największą część aktywizowanych bezrobotnych stanowią uczestnicy szkoleń zawodowych. W 2007 roku tą formą objęto 10 166 osób, czyli o 17,6% więcej niż w roku ubiegłym. Część szkoleń, dla 3 734 osób, finansowanych było w ramach projektów realizowanych w ramach Działów 1.2 i 1.3 Sektorowego Programu Operacyjnego - Rozwój Zasobów Ludzkich.

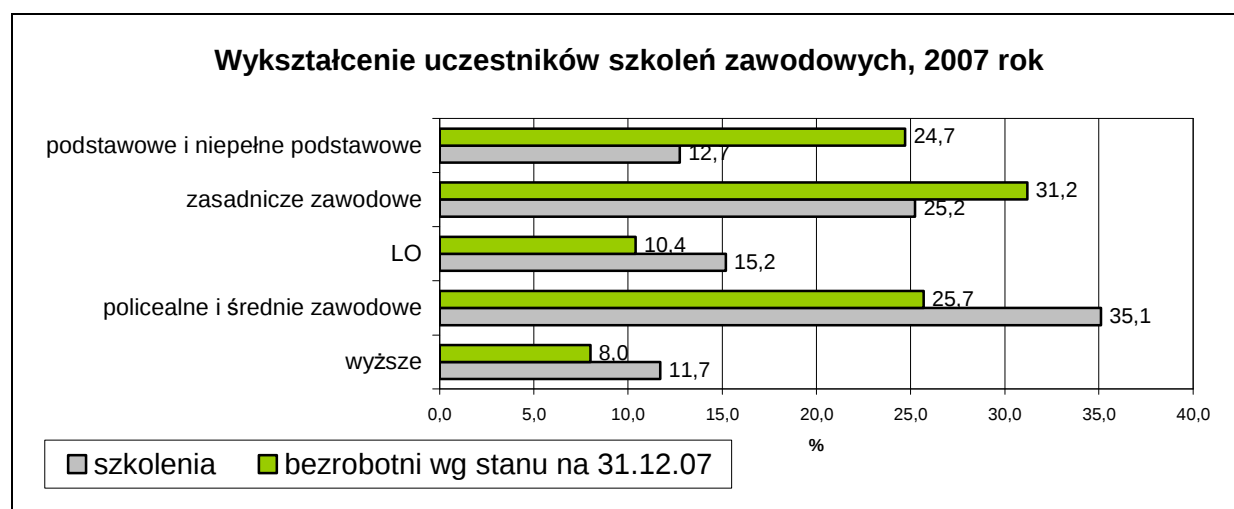
W ogóle rozpoczynających szkolenia większość uczestników posiadała status bezrobotnego (97,5%), zaś 56,7% ogółu stanowili mężczyźni. W stosunku do 2006 r. zmalał nieznacznie udział osób niepełnosprawnych z 6% do 5%.

Struktura wiekowa uczestników szkoleń była bardzo zbliżona do struktury wiekowej ogółu bezrobotnych. Większość stanowiły osoby poniżej 35 roku życia (50%). Natomiast najmniej było osób powyżej 45 roku życia.

Źródło: Opracowanie własne

W analizowanej grupie było stosunkowo mało osób o niskich kwalifikacjach, przeważały natomiast osoby z wykształceniem na poziomie conajmniej średnim. W strukturze bezrobotnych obserwuje się odwrotne relacje. Przewagę stanowią osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym. Niższy udział tych osób w grupie uczestników organizowanych przez PUP szkoleń wiąże się z mniejszą aktywnością i mniejszym zainteresowaniem tych osób podnoszeniem swoich kwalifikacji.

Źródło: Opracowanie własne

Najwięcej osób uczestniczyło w szkoleniach zawodowych w Krakowie oraz w powiatach: krakowskim, chrzanowskim i oświęcimskim. W stosunku do roku 2006 największy wzrost liczby szkolonych osób zanotowano w PUP Miechów oraz PUP Zakopanem.

Liczba osób uczestniczących w szkoleniach zawodowych w podziale na powiaty

Wyszczególnienie	Szkolenia			
	2007	2006	2005	2004
PUP Bochnia	331	244	282	350
PUP Brzesko	182	163	187	131
PUP Chrzanów	816	943	1 008	650
PUP Dąbrowa tarnowska	299	289	150	158
PUP Gorlice	334	202	360	308
GUP Kraków	1 374	1 212	1 211	935
UPP Kraków	822	718	876	731
PUP Limanowa	651	460	539	474
PUP Miechów	294	123	86	103
PUP Myślenice	241	225	154	184
PUP Nowy sącz - miasto	614	405	1 130	810
PUP Nowy sącz - powiat	743	467	x	x
PUP Nowy targ	246	266	260	184
PUP Olkusz	403	366	460	489
PUP Oświęcim	800	805	697	470
PUP Proszowice	153	157	221	161
PUP Sucha Beskidzka	216	154	255	168
PUP Tarnów	668	736	743	632
PUP Wadowice	573	406	520	504
PUP Wieliczka	257	236	245	211
PUP Zakopane	149	64	167	143
Małopolska	10 166	8 641	9 551	7 796

Źródło: Opracowanie własne

Najczęściej szkolenia dotyczyły:

- usług transportowych (w tym kursy prawo jazdy) – 14,6%,
- zarządzania i administracji – 10,3%,
- informatyki i obsługi komputerów – 7,8%
- sprzedaży, marketingu, public relations, handlu nieruchomościami – 7,6%.

Prócz opisanych wyżej szkoleń zawodowych, powiatowe urzędy pracy organizują również szkolenia w ramach Klubów Pracy tzw. szkolenia okołozawodowe. Mają one na celu podnoszenie umiejętności w zakresie poszukiwania pracy i planowania kariery zawodowej. W 2007 roku z tej formy wsparcia skorzystało 820 osób czyli o 28% mniej niż w 2006 r. W sześciu urzędach powiatowych nie przeprowadzono w ogóle tego typu szkoleń.

1.1.2 Staże

Od pięciu lat najpopularniejszymi z subsydiowanych programów rynków pracy są staże. W 2007 skorzystały z nich 11 303 młode osoby (do 27 roku życia). W stosunku do 2006 r. liczba ta wzrosła o 13,4%. Prawie 35% ze wszystkich staży finansowanych było w ramach projektów realizowanych dla młodzieży w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego – Rozwój Zasobów Ludzkich (Działanie 1.2).

Liczba osób uczestniczących w stażach w podziale na powiaty

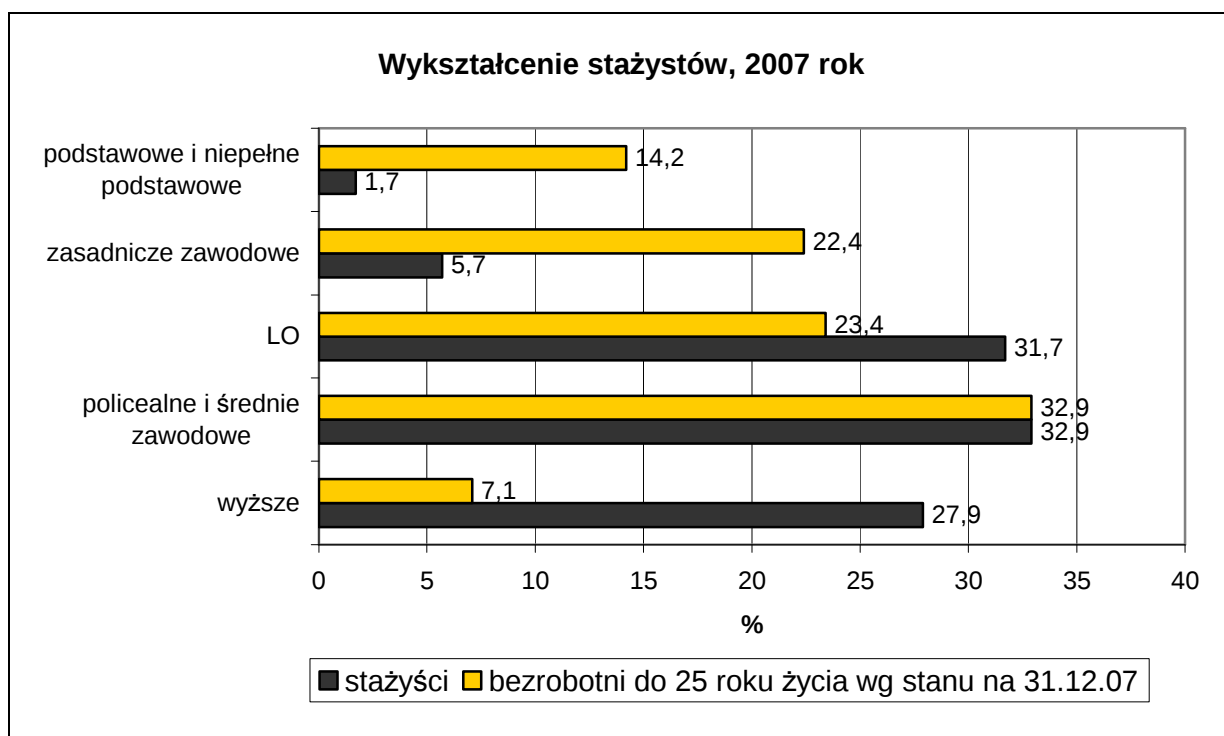
Wyszczególnienie	Staże					
	2007	2006	2005	2004		
				staże ogółem	staże	staże absolwenckie
PUP Bochnia	322	266	414	267	203	64
PUP Brzesko	423	399	415	381	78	303
PUP Chrzanów	636	466	429	350	0	350
PUP Dąbrowa tarnowska	421	321	375	372	333	39
PUP Gorlice	496	352	385	350	223	127
GUP Kraków	1 240	1 192	1 054	744	546	198
UPP Kraków	1 021	1 136	1 199	715	513	202
PUP Limanowa	562	377	412	459	459	0
PUP Miechów	266	150	198	113	85	28
PUP Myślenice	413	385	498	387	125	262
PUP Nowy sącz - miasto	269	521	660	462	462	0
PUP Nowy sącz - powiat	812	465	x	x	x	x
PUP Nowy targ	445	359	331	210	210	0
PUP Olkusz	588	587	622	399	209	190
PUP Oświęcim	770	606	537	795	605	190
PUP Proszowice	139	128	136	131	96	35
PUP Sucha Beskidzka	198	163	213	237	117	120
PUP Tarnów	1 310	1 142	1 099	830	503	327
PUP Wadowice	610	504	667	585	0	585
PUP Wieliczka	250	348	349	267	75	192
PUP Zakopane	112	104	94	140	95	45
Małopolska	11 303	9 971	10 087	8 194	4 937	3 257

Źródło: Opracowanie własne

Ta forma aktywizacji stosowana jest najczęściej w miastach: Krakowie, Tarnowie i Nowym Sączu, co wynika między innymi z koncentracji szkół ponadgimnazjalnych i uczelni w dużych ośrodkach miejskich.

Wśród stażystów znaczącą większość stanowią kobiety. W 2007 roku ich udział w ogóle uczestników tej formy aktywnej wynosił - 78,9%. Pod względem wykształcenia najliczniejszą grupą były osoby, które ukończyły szkoły policealne i średnie zawodowe. Następni pod względem liczebności byli stażyści z wykształceniem licealnym oraz wyższym. Z tej formy

aktywnej w najmniejszym stopniu korzystają zaś osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz podstawowym i niepełnym podstawowym.

Źródło: Opracowanie własne

1.1.3 Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy

W 2007 roku z przygotowania zawodowego w miejscu pracy skorzystało 3 509 osób czyli o 6,1% więcej niż w roku ubiegłym. Przygotowanie zawodowe 1 482 osób finansowane było z Europejskiego Funduszu Społecznego.

W przygotowaniu zawodowym najwięcej osób uczestniczyło w powiecie oświęcimskim i tarnowskim. Największy wzrost liczby uczestników zanotowano natomiast w powiecie nowosądeckim i limanowskim. Zaś największy spadek w powiecie bocheńskim i zakopiańskim.

Liczba osób uczestniczących w przygotowaniu zawodowym w miejscu pracy w podziale na powiaty

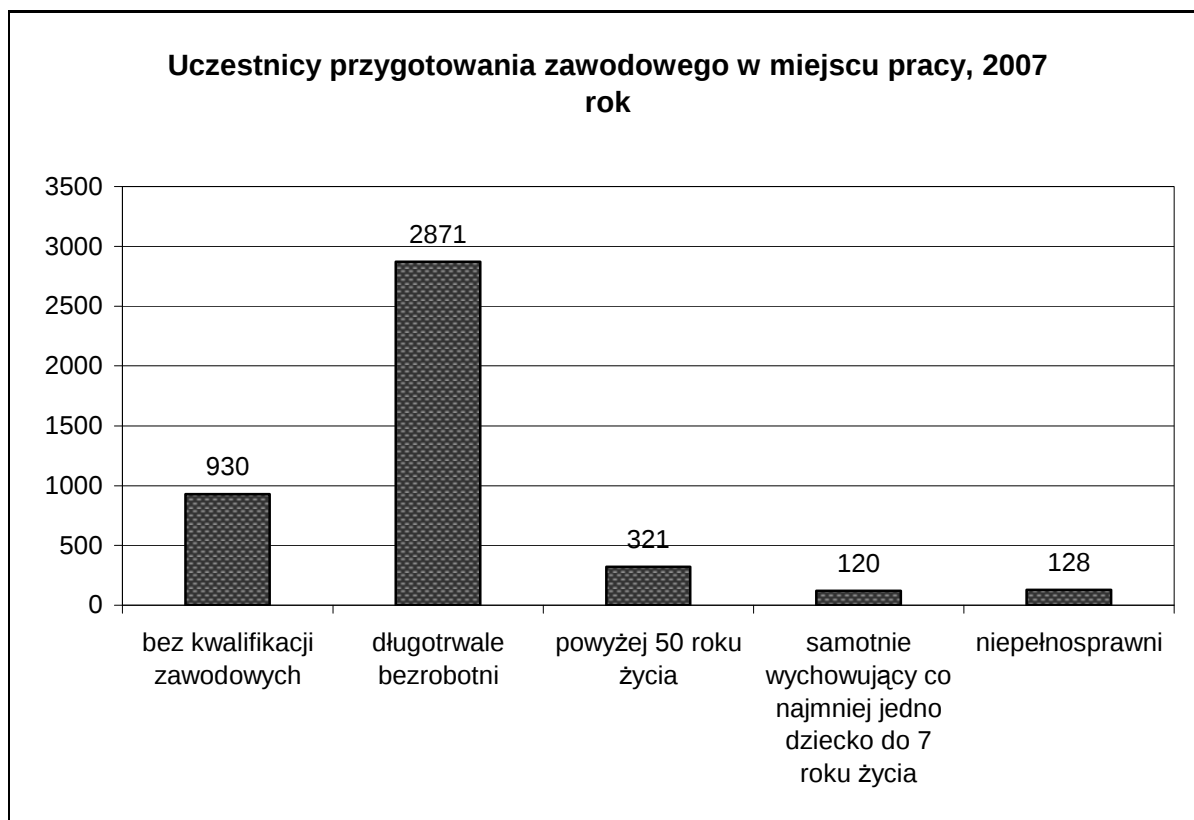
Wyszczególnienie	Przygotowanie zawodowe w miejscu pracy			
	2007	2006	2005	2004
PUP Bochnia	83	126	201	27
PUP Brzesko	35	37	36	4
PUP Chrzanów	278	307	268	9
PUP Dąbrowa tarnowska	187	171	222	10
PUP Gorlice	218	174	166	73
GUP Kraków	187	151	128	49
UPP Kraków	286	300	387	154
PUP Limanowa	162	84	47	11
PUP Miechów	115	78	100	46
PUP Myślenice	112	122	154	2
PUP Nowy sącz - miasto	167	202	384	126
PUP Nowy sącz - powiat	260	117	x	x
PUP Nowy targ	50	38	150	41
PUP Olkusz	285	263	249	15
PUP Oświęcim	398	445	601	0
PUP Proszowice	35	43	33	2
PUP Sucha Beskidzka	88	99	229	50
PUP Tarnów	308	343	502	131
PUP Wadowice	190	155	78	0
PUP Wieliczka	45	27	49	13
PUP Zakopane	20	26	35	5
Małopolska	3 509	3 308	4 019	768

Źródło: Opracowanie własne

Wśród uczestników przygotowania zawodowego zdecydowaną większość, bo aż 81,8% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Prawie tak samo liczną grupę tworzyły kobiety – 81,0%. Ponadto w 2007 roku w przygotowaniu zawodowy wzięło udział stosunkowo dużo osób:

- młodych (do 25 roku życia) – 41,% ogółu,
- bez kwalifikacji - 26,5% ogółu.

Struktura wykształcenia uczestników przygotowania zawodowego w miejscu pracy była generalnie zbieżna z strukturą ogółu bezrobotnych.

Źródło: Opracowanie własne

1.1.4 Prace interwencyjne

Prace interwencyjne to cały czas jeden z najpowszechniej stosowanych subsydiowanych programów rynku pracy, jednak jego rola w ostatnich latach maleje. W 2007 roku tą formą aktywizacji objęto 3 463 osoby. Było to o 9,3% mniej niż przed rokiem oraz o 30% mniej niż w 2004 roku. Dynamiczne zmiany zachodzące obecnie na rynku pracy powodują konieczność wielokrotnej zmiany oraz stałego podnoszenia i aktualizowania posiadanych kwalifikacji. Zwiększyło się w związku z tym w ostatnich kilku latach zapotrzebowanie na instrumenty rynku pracy związane z podnoszeniem i nabywaniem nowych umiejętności, a także z nabywaniem doświadczeń zawodowych w miejscu pracy, czyli na: szkolenia, staże oraz przygotowanie zawodowe w miejscu pracy. Maleje natomiast rola prac interwencyjnych szczególnie, że w warunkach ożywienia gospodarczego skutkującego dużą liczbą ofert funkcjonujących na rynku pracy, mniejsza jest potrzeba realizacji instrumentu mającego również na celu wsparcie pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy.

Dodatkowo prace interwencyjne w porównaniu do powyżej wskazanych form aktywnych dla pracodawców mniej atrakcyjne. Ich realizacja wiąże się z ponoszeniem przez nich dodatkowych kosztów (część kosztów wynagrodzenia zatrudnianego bezrobotnego), co nie ma zastosowania np. w przypadku organizacji staży lub przygotowania zawodowego w miejscu pracy. Poza tym przy zatrudnieniu osoby bezrobotnej w ramach prac

interwencyjnych pracodawcę obowiązują przepisy dotyczące pomocy publicznej. Muszą utrzymywać stworzone w ten sposób stanowisko pracy przez 3 lata, a w przypadku mikro-, małego i średniego przedsiębiorcy przez 2 lata.

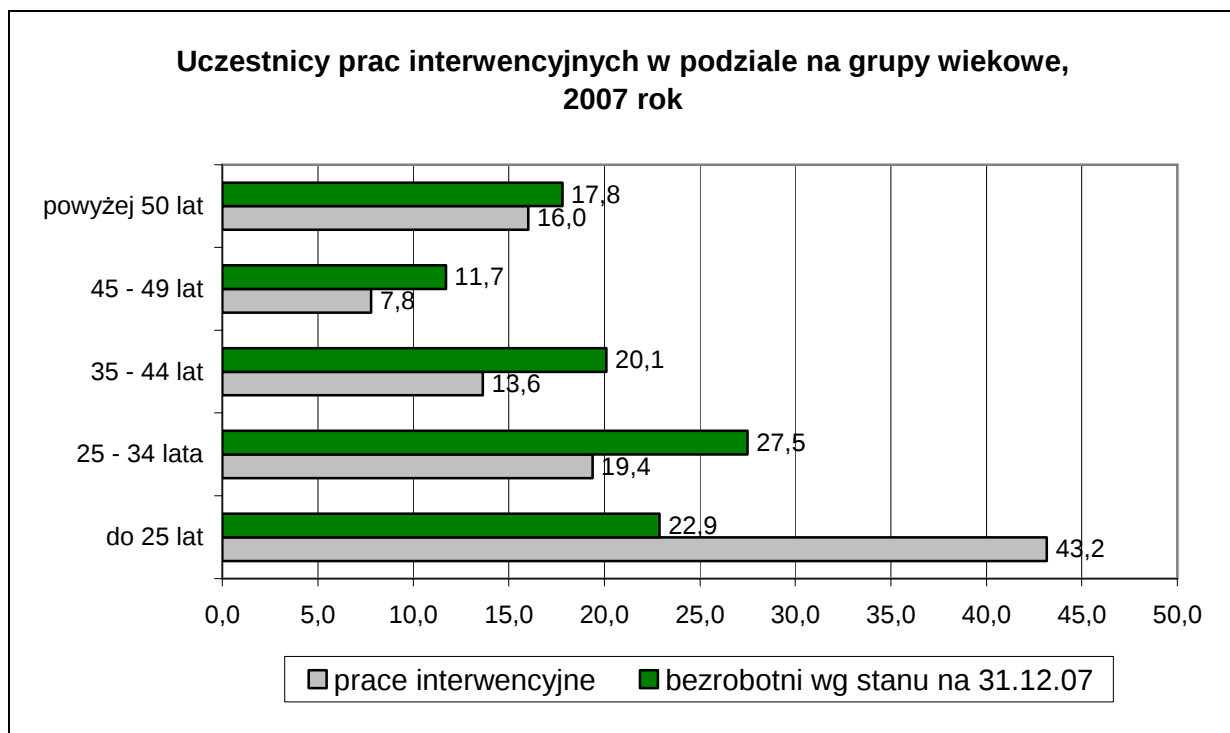
Najwięcej osób skierowanych zostało na prace interwencyjne za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy w Tarnowie, Limanowej i Wadowicach. Zaś największy spadek, w porównaniu z rokiem 2006 zanotowano w Grodzkim Urzędzie Pracy w Krakowie (o 46%) oraz Powiatowym Urzędzie Pracy w Wieliczce (o 41%).

Liczba osób skierowanych do prac interwencyjnych w podziale na powiaty

Wyszczególnienie	Prace interwencyjne		
	2007	2006	2005
PUP Bochnia	185	202	195
PUP Brzesko	147	164	199
PUP Chrzanów	66	69	134
PUP Dąbrowa tarnowska	211	267	207
PUP Gorlice	151	147	137
GUP Kraków	92	171	175
UPP Kraków	211	191	213
PUP Limanowa	346	406	430
PUP Miechów	175	220	174
PUP Myślenice	158	203	400
PUP Nowy sącz - miasto	186	274	395
PUP Nowy sącz - powiat	233	108	x
PUP Nowy targ	117	104	129
PUP Olkusz	65	77	133
PUP Oświęcim	145	199	194
PUP Proszowice	97	101	106
PUP Sucha Beskidzka	114	130	126
PUP Tarnów	377	370	450
PUP Wadowice	287	279	331
PUP Wieliczka	58	98	140
PUP Zakopane	42	37	33
Małopolska	3 463	3 817	4 301

Źródło: Opracowanie własne

W 2007 roku większość osób objętych wsparciem w ramach prac interwencyjnych stanowiły kobiety (59,0%) oraz osoby długotrwale bezrobotne (57,3%). Struktura wykształcenia analizowanej grupy zbliżona była do struktury wykształcenia ogółu bezrobotnych. Inaczej natomiast wyglądała sytuacja w przypadku struktury wiekowej. Wśród osób skierowanych na prace interwencyjne dominują osoby młode (do 25 roku życia). W 2007 roku było to 43,2% ogółu, podczas gdy grupa ta w ogóle bezrobotnych wg stanu na koniec 2007 r. stanowiła 22,9%.

Źródło: Opracowanie własne

1.1.5 Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne są skierowane do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej.

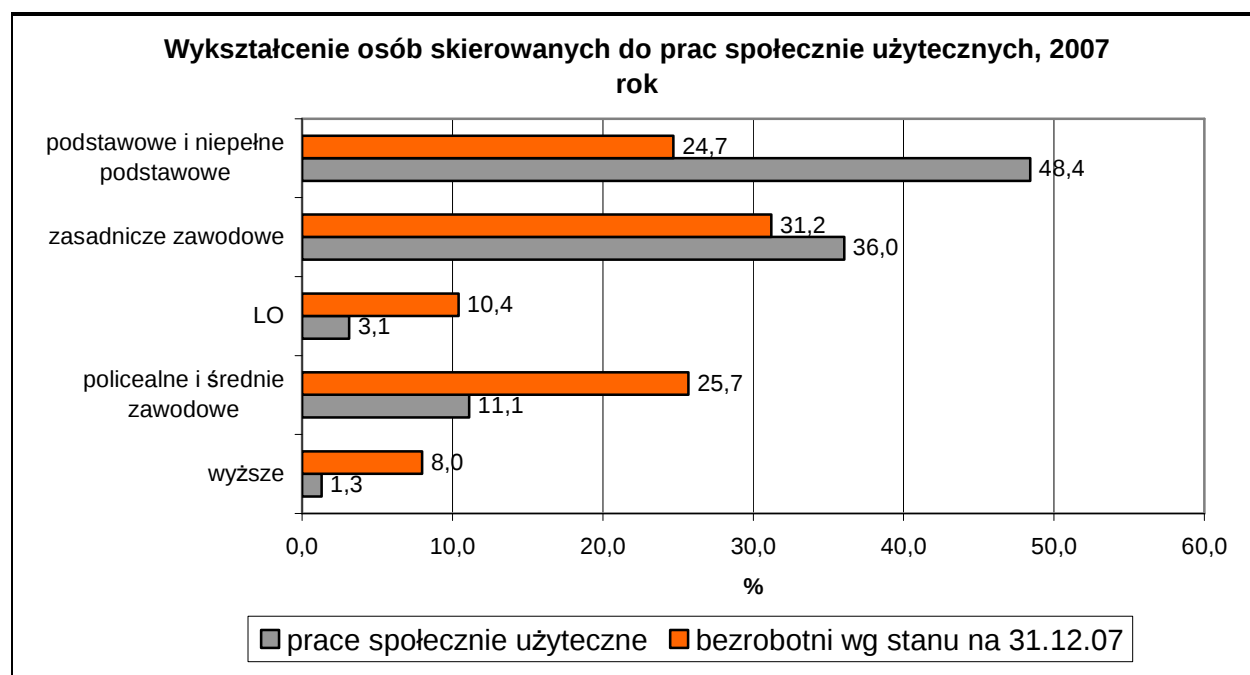
W 2007 roku ta forma wsparcia stosowana była prawie we wszystkich powiatach. Wyjątek stanowiły Powiatowe Urzędy Pracy w: Miechowie, Proszowicach i w Nowym Sączu.

Do prac społecznie użytecznych w 2007 roku kierowano głównie osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych. Prawie 50% uczestników wsparcia posiadało wykształcenie podstawowe i niepełnie podstawowe. Dużą grupę stanowiły również osoby, które ukończyły szkoły zasadnicze zawodowe (36%).

Liczba osób skierowanych do prac społecznie użytecznych w podziale na powiaty

Wyszczególnienie	prace społecznie użyteczne	
	2007	2006
PUP Bochnia	97	133
PUP Brzesko	150	166
PUP Chrzanów	163	133
PUP Dąbrowa tarnowska	15	42
PUP Gorlice	104	132
GUP Kraków	471	268
UPP Kraków	94	110
PUP Limanowa	26	17
PUP Miechów	0	0
PUP Myślenice	39	116
PUP Nowy sącz - miasto	0	49
PUP Nowy sącz - powiat	61	4
PUP Nowy targ	78	57
PUP Olkusz	142	70
PUP Oświęcim	220	269
PUP Proszowice	0	6
PUP Sucha Beskidzka	48	27
PUP Tarnów	271	309
PUP Wadowice	87	178
PUP Wieliczka	89	119
PUP Zakopane	12	24
Małopolska	2 167	2 229

Źródło: Opracowanie własne

Źródło: Opracowanie własne

Wśród objętych wsparciem w 2007 roku:

- 38,7% osób pozostawało na bezrobociu ponad 24 miesiące,
- 19,3% ponad 12 miesięcy,
- 52,3% bezrobotnych było między 35 a 49 rokiem życia,
- 22,7% było powyżej 50 roku życia.

1.1.6 Roboty publiczne

Roboty publiczne to kolejna forma aktywnego przeciwdziałania bezrobociu, której rola w ostatnich latach maleje. Zmiany takie spowodowane były zmianą przepisów prawnych, bowiem Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ograniczyła liczbę podmiotów uprawnionych do zatrudniania osób w ramach robót publicznych. Nastąpiła również zmiana instytucji mających uprawnienia do organizowania tej formy aktywnej. Wcześniej był to powiatowe urzędy pracy, obecnie funkcję tą pełnią gminy.

W 2007 roku w ramach robót publicznych zatrudnionych zostało 1 722 osoby, czyli o 8,7% mniej niż w 2006 r. i o 44,2% mniej niż w 2004 r.

Robót publicznych nie organizowano tylko w czterech powiatach – limanowskim, miechowskim, nowotarskim i proszowickim.

Liczba osób skierowanych na roboty publiczne w podziale na powiaty

Wyszczególnienie	Roboty publiczne			
	2007	2006	2005	2004
PUP Bochnia	92	208	343	387
PUP Brzesko	114	148	235	157
PUP Chrzanów	13	20	70	148
PUP Dąbrowa tarnowska	115	166	221	163
PUP Gorlice	143	103	131	121
GUP Kraków	109	53	119	174
UPP Kraków	108	95	190	257
PUP Limanowa	0	0	51	181
PUP Miechów	0	2	33	51
PUP Myślenice	89	122	84	211
PUP Nowy sącz - miasto	41	143	265	394
PUP Nowy sącz - powiat	165	38	x	x
PUP Nowy targ	0	0	43	182
PUP Olkusz	58	56	66	114
PUP Oświęcim	198	207	439	469
PUP Proszowice	0	0	55	91
PUP Sucha Beskidzka	7	0	38	55
PUP Tarnów	243	303	349	381
PUP Wadowice	99	61	93	66
PUP Wieliczka	119	158	234	200
PUP Zakopane	9	3	57	92
Małopolska	1 722	1 886	3 116	3 894

Źródło: Opracowanie własne

Zdecydowana większość uczestników tej formy aktywizacji to osoby długotrwale bezrobotne (87% ogółu). Roboty publiczne to jeden z niewielu programów rynku pracy, w którym większość uczestników stanowią mężczyźni, w 2007 roku było ich 66%.

Bezrobotnych kierowanych na roboty publiczne cechowało ponadto:

- wykształcenie co najwyżej gimnazjalne – 46,4%,
- wykształcenie zasadnicze zawodowe -40,1%,
- wiek między 35 a 49 rokiem życia – 45,1%
- wiek powyżej 50 roku życia – 33,9%.

1.1.7 Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej to forma wsparcia, której znaczenie w ostatnich latach ciągle wzrasta. Forma ta zastąpiła wcześniej stosowany (przed wejściem w życie Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) instrument – pożyczki dla bezrobotnych i jest znacznie od nich korzystniejszym rozwiązaniem, ponieważ ma charakter bezzwrotnej dotacji. W związku z tym cieszy się dużym zainteresowaniem bezrobotnych. Z

drugiej strony powiatowe urzędy pracy chętnie wykorzystują ten instrument z racji jego wysokiej efektywności. A poza tym utrzymujący w ostatnich kilku latach wysoki poziom środków przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych pozwala realizować droższe formy aktywne, do których zalicza się ten instrument.

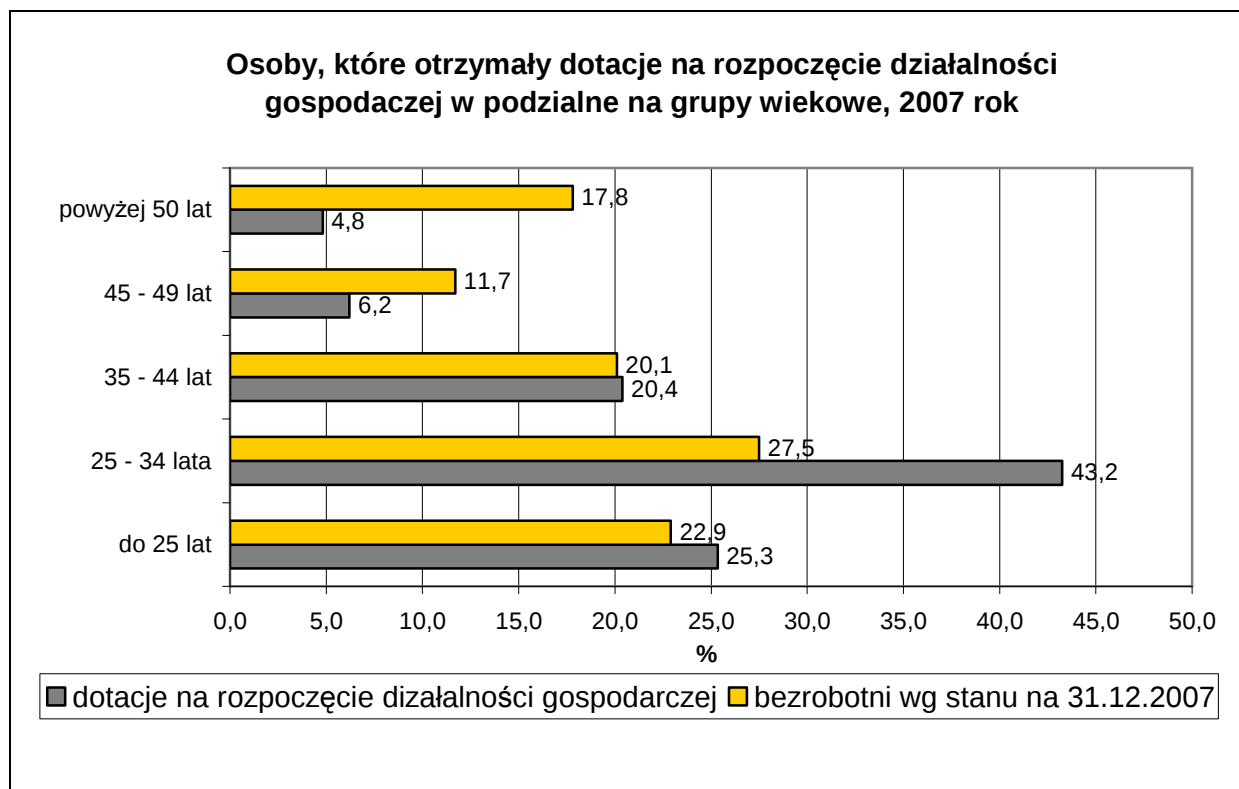
W 2007 roku z tej formy wsparcia najwięcej osób skorzystało za pośrednictwem Powiatowych Urzędów Pracy w: Limanowej i Tarnowie. Największy wzrost liczby udzielanych dotacji zanotowano w powiecie nowosądeckim i zakopiańskim. Zaś spadek liczby osób objętych wsparciem dotyczył jedynie dwóch powiatów – dla miasta Nowy Sącz oraz powiatu krakowskiego.

Liczba osób, które otrzymały dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej w podziale na powiaty

Wyszczególnienie	Środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej			
	2007	2006	2005	2004
PUP Bochnia	132	95	93	10
PUP Brzesko	131	83	36	1
PUP Chrzanów	186	143	60	0
PUP Dąbrowa tarnowska	102	67	64	0
PUP Gorlice	138	131	82	6
GUP Kraków	229	170	142	12
UPP Kraków	216	217	182	1
PUP Limanowa	321	242	225	20
PUP Miechów	81	56	60	1
PUP Myślenice	115	97	63	4
PUP Nowy sącz - miasto	204	308	264	19
PUP Nowy sącz - powiat	257	84	x	x
PUP Nowy targ	107	73	35	0
PUP Olkusz	173	107	83	0
PUP Oświęcim	148	123	108	3
PUP Proszowice	47	34	17	0
PUP Sucha Beskidzka	71	46	43	0
PUP Tarnów	265	187	160	0
PUP Wadowice	94	89	77	10
PUP Wieliczka	70	49	55	0
PUP Zakopane	86	30	21	2
Małopolska	3 173	2 431	1 870	89

Źródło: Opracowanie własne

Z tej formy wsparcia najczęściej korzystają osoby do 34 roku życia, w 2007 roku było to 68,5% ogółu, najrzadziej - osoby powyżej 45 roku życia stanowiły - 11% osób objętych wsparciem.

Źródło: Opracowanie własne

Grupa osób korzystających z dotacji charakteryzowała się wyższym poziomem wykształcenia niż ogół zarejestrowanych bezrobotnych. Wśród objętych wsparciem najwięcej było osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (39,3%). Stosunkowo dużą grupę stanowili również bezrobotni z wykształceniem wyższym (17,6%). Natomiast najmniej było osób z wykształceniem co najwyżej gimnazjalnym (6,2%).

Ponadto wśród bezrobotnych objętych w 2007 roku tą formą wsparcia:

- 52,3% pozostawało na bezrobociu krócej niż 6 miesięcy,
- większość (62,3%) stanowili mężczyźni,
- 1 543 osób (48,6%) finansowanych było z funduszy Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich.

1.1.8 Refundacje dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenie miejsc pracy

Dzięki refundacjom dla pracodawców na utworzenie lub doposażenie miejsc pracy w 2007 roku 1 708 podjęło pracę. Było to 63% więcej niż w roku poprzednim.

W ramach tej formy wsparcia w 2007 roku najwięcej osób znalazło pracę za pośrednictwem Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej i Tarnowie. W dwóch powiatowych urzędach pracy nie prowadzono w ogóle tego typu działań - w GUP Kraków i PUP Sucha Beskidzka.

Liczba osób, które podjęły pracę na stanowiskach, na których wyposażenie lub doposażenie pracodawca otrzymał refundację

Wyszczególnienie	Refundacja dla pracodawców na utworzenie lub doposażenie miejsca pracy			
	2007	2006	2005	2004
PUP Bochnia	81	77	79	25
PUP Brzesko	75	75	24	0
PUP Chrzanów	58	42	28	1
PUP Dąbrowa tarnowska	75	70	37	0
PUP Gorlice	151	89	109	41
GUP Kraków	0	0	0	0
UPP Kraków	107	51	29	0
PUP Limanowa	292	218	225	2
PUP Miechów	46	23	2	0
PUP Myślenice	37	41	12	3
PUP Nowy sącz - miasto	136	106	110	29
PUP Nowy sącz - powiat	144	74		
PUP Nowy targ	29	9	0	0
PUP Olkusz	138	34	26	1
PUP Oświęcim	43	9	8	0
PUP Proszowice	14	9	8	6
PUP Sucha Beskidzka	0	0	0	0
PUP Tarnów	227	99	76	0
PUP Wadowice	29	11	9	0
PUP Wieliczka	23	9	12	0
PUP Zakopane	3	0	0	0
Małopolska	1 708	1 046	794	108

Źródło: Opracowanie własne

Grupa bezrobotnych objętych tym programem rynku pracy ma wiele cech wspólnych z grupą osób, które otrzymały dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej:

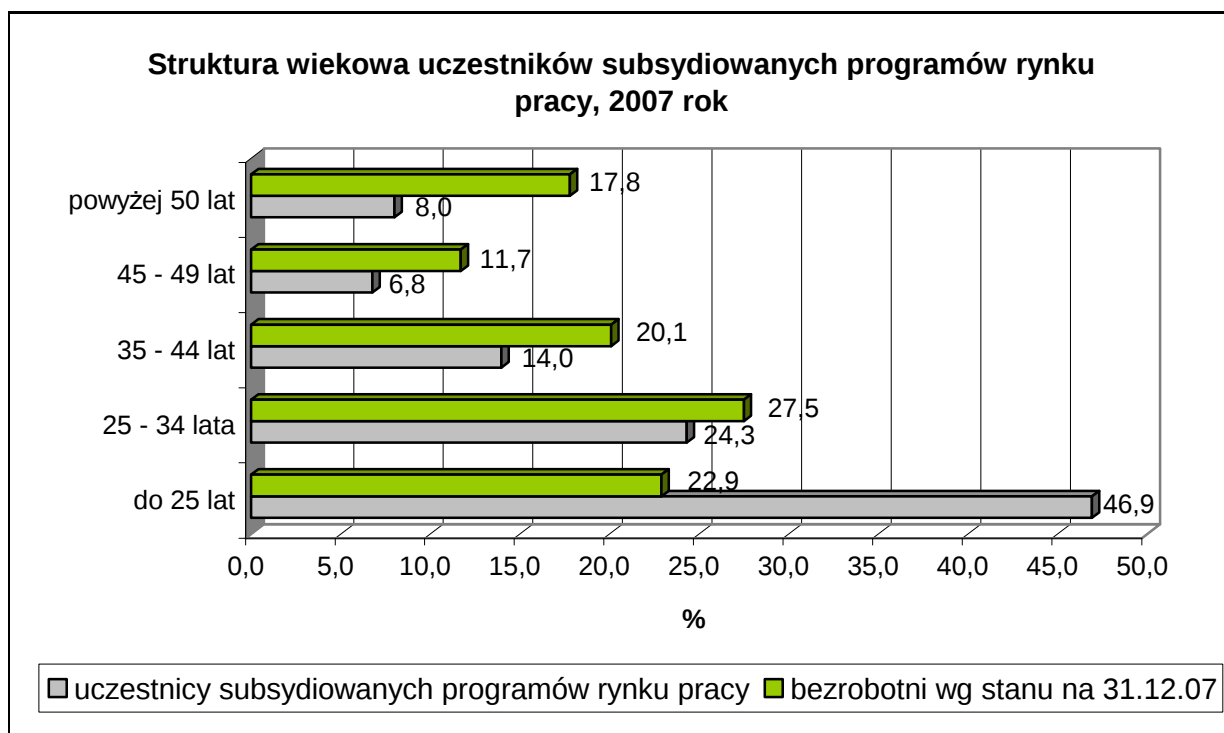
- dominują osoby, którzy nie ukończyli 34 roku życia – 75% ogółu,
- 53,5% pozostaje na bezrobociu mniej niż 6 miesięcy,
- większość (54,2%) stanowią mężczyźni.

Jedyną co znacząco różni dwie opisywane grupy to profil wykształcenia. W przypadku osób, którzy rozpoczęły pracę dzięki refundacjom dla pracodawców najwięcej jest osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (34%). Najmniejszą grupę stanowią natomiast osoby z wykształceniem wyższym (8,6%).

Podsumowując należy powiedzieć, iż nie wszyscy bezrobotni w równym stopniu korzystają z subsydiowanych programów rynku pracy. W ogóle bezrobotnych objętych wsparciem

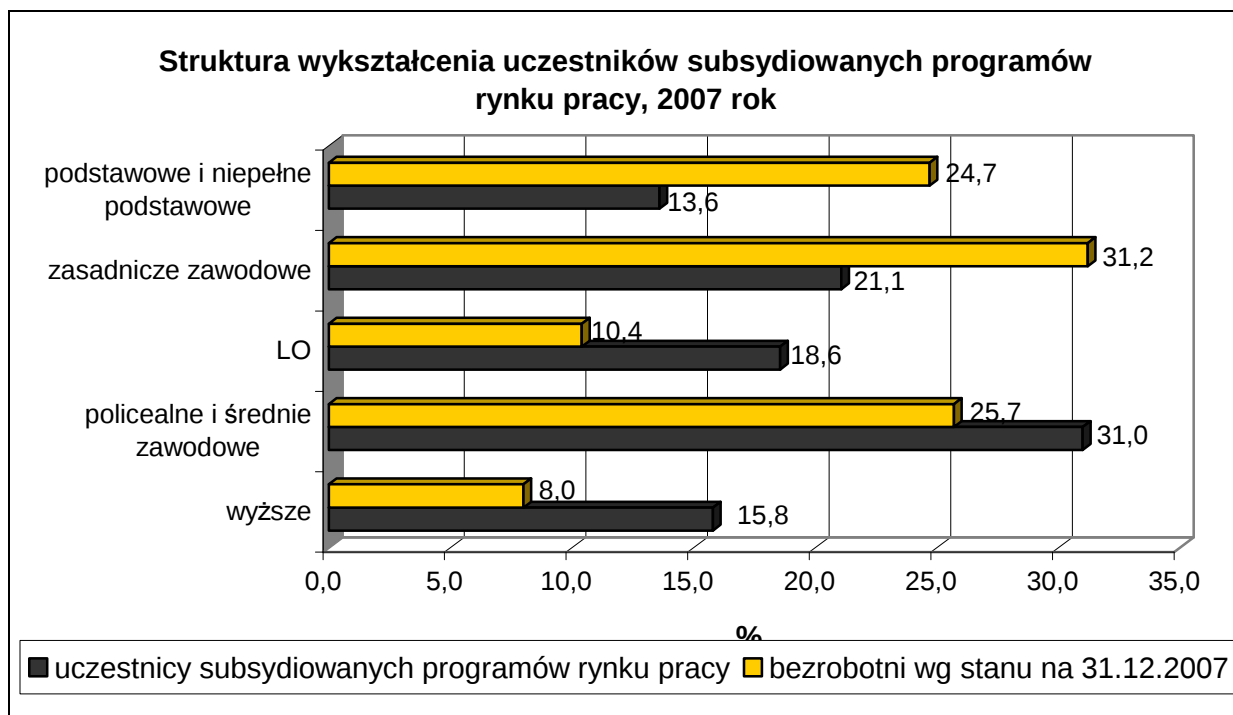
dominują osoby młode. W 2007 roku z programów skorzystało w sumie 17 839 osób do 25 roku życia. Wynika to przede wszystkim z dużej liczby realizowanych staży.

Udział innych grup wiekowych w ogóle objętych wsparciem jest mniejszy niż w ogóle bezrobotnych. Najbardziej niekorzystnie prezentuje się sytuacja osób powyżej 50 roku życia. W 2007 roku osoby z tej grupy wiekowej stanowiły 8% uczestników, podczas gdy ich udział w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych wynosił 17,8%.

Źródło: Opracowanie własne

Ponadto aktywizacja obejmuje stosunkowo mało osób o niskich kwalifikacjach. W 2007 roku bezrobotni, którzy ukończyli co najwyżej gimnazjum stanowili 13,6% osób objętych wsparciem, podczas gdy ich udział w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych to 24,7%. Podobnie wygląda sytuacja osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 21,1% aktywizowanych, 31,2% bezrobotnych.

Źródło: Opracowanie własne

W 2007 roku wsparciem objęto 14 944 osób długotrwale bezrobotnych co stanowiło 40% ogółu aktywizowanych, podczas gdy ich udział w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych równy był 59,2%. W stosunku do roku 2006 udział tej grupy w ogóle objętych wsparciem zmniejszył się o 7%.

Wśród uczestników subsydiowanych programów rynku pracy nadreprezentowane są natomiast kobiety. W analizowanym okresie stanowiły one ponad 80% aktywizowanych, podczas gdy ich udział w ogóle bezrobotnych to 61%.

1.2 Podział i wydatkowanie środków Funduszu Pracy przeznaczonych na aktywizację zawodową bezrobotnych w 2007 r.

Zasady podziału środków Funduszu Pracy (FP) od 4 lat pozostawały niezmienione. Podstawę prawną podziału stanowiło Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 września 2004 r., z późn. zm. w sprawie algorytmu ustalania kwot środków Funduszu Pracy na finansowanie zadań w województwie oraz Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W 2007 r. w przypadku środków przeznaczonych na realizację aktywnej polityki rynku pracy z ogólnej puli wydzielana jest 10%-owa rezerwa Ministra Pracy i Polityki Społecznej, a pozostała część dzielona na województwa wg przyjętego algorytmu. W ogóle środków przydzielonych na województwo:

- **70%** - stanowiły środki przeznaczone bezpośrednio dla samorządów powiatowych na podstawie kryteriów określonych przez Sejmik Województwa,
- **30%** - stanowiły środki przeznaczone dla samorządów województw na realizację programów o charakterze wojewódzkim.

Zgodnie z opisanymi powyżej zasadami województwo Małopolskie otrzymało na początku 2007 r., z przeznaczeniem na realizację aktywnych form pulę **130 867,6 tys. zł.** Z tego:

- 70% - **91 607,2 tys. zł.** zostało podzielone bezpośrednio na samorządy powiatowe algorytmem powiatowym w oparciu o kryteria przyjęte przez Sejmik Województwa,
- 30% - **39 260,4 tys. zł.** stanowiły środki w dyspozycji Samorządu Województwa przeznaczone na realizację programów o charakterze wojewódzkim w tym:
 - **3 623,4 tys. zł.** – to środki na realizację programów wojewódzkich: „Bezpieczny Wał”(1 123,4 tys. zł.) i „Konserwator” (2 500,0 tys. zł.) w zakresie zgłoszonym przez odpowiednie jednostki samorządu województwa (Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Departament Edukacji i Kultury UMWM),
 - **35 637,0 tys. zł.** – to pula środków przeznaczona na realizację projektów w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego - Rozwój Zasobów Ludzkich (działania 1.2 i 1.3).

W trakcie roku powiatowe urzędy pracy mają możliwość starania się o przyznanie dodatkowych środków z rezerwy Ministra. W 2007 r. wydatkowanie środków z rezerwy ukierunkowane zostało przez Ministerstwo głównie na realizację określonych programów. W I półroczu przeprowadzone i rozstrzygnięte zostały konkursy na projekty do programów: ***Inwestycje w Kwalifikacje Deficytowe*** oraz ***Praca dla Młodych - Dobry Start***. Prawie wszystkie małopolskie powiatowe urzędy pracy, za wyjątkiem jedynie GUP w Krakowie a w przypadku IKD – PUP w Proszowicach i PUP Tarnów, który złożył projekt za późno, zgłosiły projekty do w/w programów i wszystkie otrzymały dofinansowanie. W II półroczu przeprowadzony i rozstrzygnięty został konkurs na projekty do programu ***Aktywna Kobieta***. Na konkurs ten projekty zgłosiło 5 powiatowych urzędów pracy, z czego 4 otrzymały dofinansowanie. Stosunkowo małe zainteresowanie udziałem w tym programie wynikało z późnego terminu ogłoszenia konkursu - koniec lipca, przy czym decyzja o przyznaniu środków miała zostać podjęta przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej do końca sierpnia a realizacja projektów miała się zamykać z końcem roku. Przygotowanie racjonalnych projektów, proponujących odpowiednie wsparcie dla stosunkowo trudnej grupy bezrobotnych – kobiety po 50 roku życia, z okresem realizacji – niecałe 4 miesiące, było zadaniem dość trudnym. Ogółem środki przydzielone województwu na realizację projektów w

ramach **Inwestycje w Kwalifikacje Deficytowe, Praca dla Młodych - Dobry Start** oraz **Aktywna Kobieta** wyniosły **10 985,4 tys. zł.**

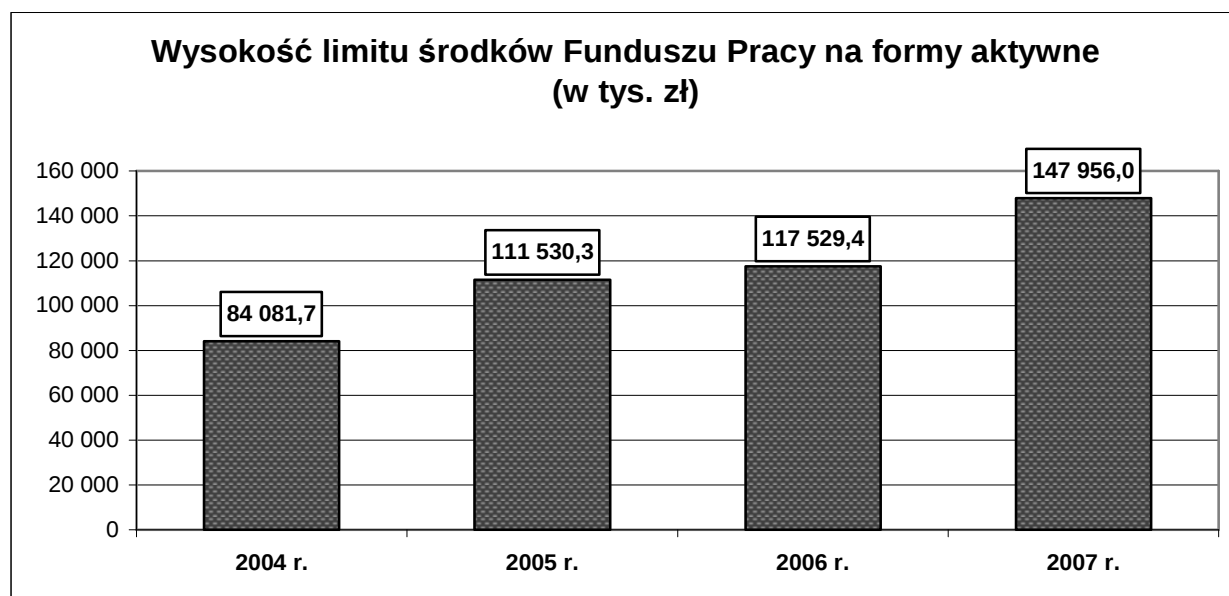
Powiatowe urzędy pracy mogły również wnioskować o dodatkowe środki z rezerwy Ministra poza kwotami przeznaczonymi na realizację projektów zgłaszanych w ramach tych 3 programów przygotowanych przez Ministerstwo, tym bardziej, że pod koniec roku rezerwa Ministra powiększyła się jeszcze o oszczędności powstałe w puli środków obligatoryjnych z powodu mniejszej, niż przewidywano, liczby wypłacanych zasiłków. Z możliwości takiej skorzystały wszystkie powiatowe urzędy pracy, za wyjątkiem GUP Kraków, pozyskując w ten sposób dodatkowe środki w wysokości **6 103,0 tys. zł.** Łącznie w 2007 r. z rezerwy Ministra pozyskano **17 088,4 tys. zł.**

Struktura środków FP przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych w 2007 r. w poszczególnych powiatowych urzędach pracy

wyszczególnienie	limit ogółem	środki przydzielone algorytmem powiatowym	środki na programy woj.	środki na realizację projektów w ramach 1.2 i 1.3 SPO RZL	środki z rezerwy Ministra	w tym:			
						IKD	Praca dla młodych Dobry Start	Aktywna Kobieta	inne
	1=2+3+4+5	2	3	4	5=6+7+8+9	6	7	8	9
PUP Bochnia	5 763,1	3 210,8	361,7	1 724,7	465,9	145,6	278,1	42,2	0,0
PUP Brzesko	5 265,8	3 126,6	345,0	1 100,1	694,1	254,8	153,2	151,1	135,0
PUP Chrzanów	6 896,8	4 133,4	74,7	1 496,4	1 192,3	693,0	239,3	0,0	260,0
PUP Dąbrowa Tarn.	6 007,8	3 539,3	447,1	1 578,1	443,3	297,5	145,8	0,0	0,0
PUP Gorlice	7 417,1	5 579,1	104,1	1 403,9	330,0	210,0	0,0	0,0	120,0
GUP Kraków	11 882,9	9 212,9	206,8	2 463,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
UPP Kraków	12 170,7	7 216,7	136,9	3 926,9	890,2	419,2	251,0	0,0	220,0
PUP Limanowa	10 349,4	5 215,7	6,6	2 160,4	2 966,7	772,7	474,0	0,0	1 720,0
PUP Miechów	3 809,8	1 846,7	28,5	1 198,3	736,3	476,3	0,0	0,0	260,0
PUP Myślenice	5 625,3	3 417,4	62,1	1 635,4	510,4	160,4	0,0	0,0	350,0
SUP w N. Sączu	6 926,9	3 498,4	195,0	977,8	2 255,7	757,1	388,6	400,0	710,0
PUP dla Powiatu Nowosadeckiego	12 805,6	7 749,1	244,6	2 327,4	2 484,5	895,1	389,4	0,0	1 200,0
PUP Nowy Targ	4 909,6	3 279,4	81,6	1 328,4	220,2	220,2	0,0	0,0	0,0
PUP Olkusz	8 225,0	4 543,9	366,9	1 695,7	1 618,5	643,9	190,6	0,0	784,0
PUP Oświęcim	8 789,4	5 702,3	149,6	2 533,2	404,3	157,5	246,8	0,0	0,0
PUP Proszowice	2 189,5	1 251,6	35,2	560,1	342,6	0,0	114,4	64,2	164,0
PUP Sucha Besk.	3 020,9	2 079,6	41,4	793,3	106,6	106,6	0,0	0,0	0,0
PUP Tarnów	13 738,2	9 246,0	309,0	3 935,5	247,7	0,0	247,7	0,0	0,0
PUP Wadowice	5 920,0	3 992,0	165,7	1 493,9	268,4	268,4	0,0	0,0	0,0
PUP Wieliczka	4 137,8	2 586,3	225,4	1 020,1	306,0	126,0	0,0	0,0	180,0
PUP Zakopane	2 104,4	1 180,0	35,5	284,2	604,7	248,4	356,3	0,0	0,0
WOJEWÓDZTWO	147 956,0	91 607,2	3 623,4	35 637,0	17 088,4	852,7	3 475,2	657,5	103,0

Źródło: Opracowanie własne

Ogółem w 2007 r. powiatowe urzędy pracy w Małopolsce dysponowały na działania przeznaczone na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu kwotą **147 956 tys. zł** środków FP. W stosunku do 2006 r. pula środków przeznaczonych na działania aktywizacyjne była wyższa o 25,9% (30 426,6 tys. zł) i był to najwyższy poziom środków od 1999 r.

Źródło: Opracowanie własne

Od 2004 r. obserwuje się stałą tendencję wzrostową w zakresie poziomu środków FP w dyspozycji powiatowych urzędów pracy przeznaczonych na aktywizację zawodową bezrobotnych.

Porównanie limitów środków FP przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych w latach 2006 – 2007 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006 r.	2007 r.	różnica	dynamika zmian
			2007/2006	
			(w tys. zł)	(w %)
algorytm powiatowy	68 569,4	91 607,2	23 037,8	133,6
środki w dyspozycji Samorządu Województwa	29 386,2	39 260,4	9 874,2	133,6
limit pierwotny na formy aktywne	97 955,6	130 867,6	32 912,0	133,6
środki z rezerwy Ministra	19 573,8	17 088,4	-2 485,4	87,3
LIMIT NA FORMY AKTYWNE	117 529,4	147 956,0	30 426,6	125,9

Źródło: Opracowanie własne

Przyznany na początku roku Małopolsce limit środków FP przeznaczonych na aktywizację bezrobotnych był wyższy w stosunku do środków otrzymanych limitem w 2006 r. o 33,6% (32 912,0 tys. zł), niższa była natomiast w porównaniu z ubiegłym rokiem pula środków pozyskanych z rezerwy – o 12,7% (2 485,4 tys. zł). Wynika to z faktu, że w 2006 r. środki te były na wyjątkowo wysokim poziomie ze względu na powstałą w 2006 r. konieczność uzupełnienia tą drogą środków potrzebnych województwu na realizację programów wojewódzkich: Drogowiec i Bezpieczny Wał. Była to kwota 3 463,1 tys. zł.

Na realizację programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych powiatowe urzędy pracy wydatkowały w 2007 r. **145 661,4 tys. zł**. Przyznany na ten rok limit został więc wykorzystany w 98,4%, czyli dokładnie na takim samym poziomie, jak rok wcześniej. Najwyższy poziom wydatkowania środków odnotowano w PUP Miechów – 100%, UPP Kraków – 99,9%, PUP Myślenice – 99,9% i PUP Limanowa – 99,8%, najniższy natomiast w GUP Kraków - 93,4%, PUP Dąbrowa Tarnowska – 95,6%, PUP Oświęcim - 96,4% i PUP Wadowice - 96,5%.

Zestawienie wydatków poniesionych w 2007 r. na realizację subsydiowanych programów rynku pracy z limitem otrzymanych na te cele środków FP

PUP	limit na 2007	wydatki na formy aktywne ogółem	wykorzystanie środków	kwota niewykorzystana
	(w tys. zł)		(w%)	(w tys. zł)
	1	2	3=2/1	4=1-2
BOCHNIA	5 763,1	5 717,6	99,2	45,5
BRZESKO	5 265,8	5 236,0	99,4	29,8
CHRZANÓW	6 888,9	6 843,0	99,3	45,9
DĄBROWA TARN.	6 007,8	5 743,8	95,6	264,0
GORLICE	7 417,1	7 343,0	99,0	74,1
GUP KRAKÓW	11 882,9	11 093,7	93,4	789,2
UPP KRAKÓW	12 170,7	12 164,1	99,9	6,6
LIMANOWA	10 357,3	10 339,0	99,8	18,3
MIECHÓW	3 809,8	3 808,0	100,0	1,8
MYŚLENICE	5 625,3	5 617,3	99,9	8,0
NOWY SĄCZ -miasto	6 926,9	6 843,5	98,8	83,4
NOWY SĄCZ - powiat	12 805,6	12 637,6	98,7	168,0
NOWY TARG	4 909,6	4 890,2	99,6	19,4
OLKUSZ	8 225,0	8 170,9	99,3	54,1
OŚWIĘCIM	8 789,4	8 469,0	96,4	320,4
PROSZOWICE	2 189,5	2 176,8	99,4	12,7
SUCHA BESK.	3 020,9	2 978,2	98,6	42,7
Tarnów - PUP	13 738,2	13 708,4	99,8	29,8
WADOWICE	5 920,0	5 714,4	96,5	205,6
WIELICZKA	4 137,8	4 088,0	98,8	49,8
ZAKOPANE	2 104,4	2 078,9	98,8	25,5
WOJEWÓDZTWO	147 956,0	145 661,4	98,4	2 294,6

Źródło: Opracowanie własne

Największa część poniesionych w 2007 r. wydatków związana była z organizacją staży pracy (29,2%), z udzieleniem środków na podjęcie przez bezrobotnego działalności gospodarczej (25,9%) oraz ponoszeniem kosztów refundacji doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy (11,1%). W porównaniu z 2006 r. wyraźnie wzrósł udział tych dwóch ostatnich form.

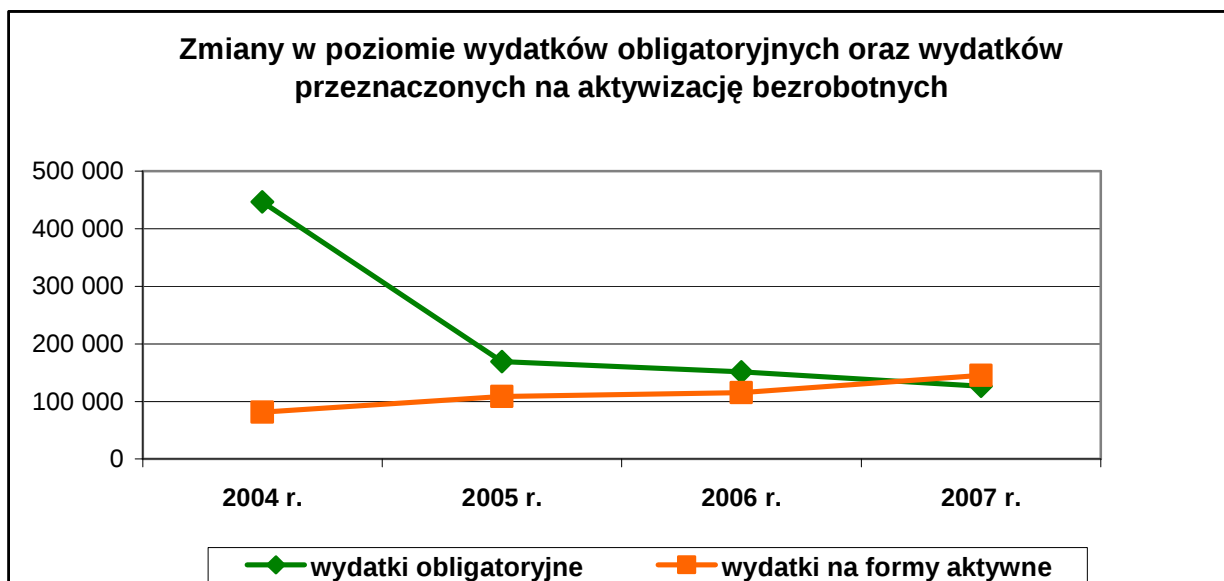
Struktura wydatków z FP poniesionych na realizację aktywnych form w latach 2006 - 2007 (wg sprawozdań MPiPS-02)

wyszczególnienie	2006 r.		2007 r.	
	wydatki	struktura	wydatki	struktura
szkolenia	9 341,6	8,1%	12 364,7	8,5%
staże	36 359,1	31,4%	42 465,6	29,2%
prace społecznie użyteczne	1 129,9	1,0%	1 474,8	1,0%
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	10 817,0	9,4%	11 530,7	7,9%
prace interwencyjne	12 231,1	10,6%	12 672,9	8,7%
roboty publiczne	8 296,5	7,2%	8 601,6	5,9%
środki na podjęcie przez bezrobotnych działalności gospodarczej	26 314,2	22,7%	37 724,5	25,9%
refundacje wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego	8 657,8	7,5%	16 167,5	11,1%
refundacja składek ZUS	468,2	0,4%	522,1	0,4%
inne	2 054,1	1,8%	2 137,0	1,5%
ogółem	115 669,5	100,0%	145 661,4	100,0%

Źródło: Opracowanie własne

Powiatowe urzędy pracy dysponują również środkami FP przeznaczonymi na realizację tzw. zadań obligatoryjnych. W ramach tej puli wypłacane są zasiłki dla bezrobotnych łącznie z świadczeniami ZUS, zasiłki aktywizacyjne, zasiłki integracyjne oraz stypendia za okres nauki. Środki te przekazywane są urzędowi pracy do wysokości faktycznych potrzeb.

Intensywny spadek bezrobocia przy jednoczesnym systematycznym wzroście limitu środków przeznaczanych na aktywizację bezrobotnych, a także przejęcie części wydatków obligatoryjnych (wypłata zasiłków i świadczeń przedemerytalnych) przez ZUS spowodowały, że te 2 grupy wydatków (wydatki obligatoryjne i wydatki na formy aktywne) zaczęły zbliżać się do tego samego poziomu. W 2007 r. po raz pierwszy wydatki skierowane na działania o charakterze aktywizującym obejmujące realizację programów rynku pracy (145 661,4 tys. zł) przekroczyły poziom wydatków obligatoryjnych (126 685,3 tys. zł).

Źródło: Opracowanie własne

2. DZIAŁALNOŚĆ INFORMATYCZNEGO CENTRUM EDUKACYJNEGO W NOWYM TARGU

W realizację kształcenia ustawicznego w Małopolsce wpisywały się działania ICE Nowy Targ, którego celem jest zapewnienie łatwego dostępu do rozwoju umiejętności w dziedzinie informatycznej i upowszechnienie możliwości kształcenia ustawicznego, jakie stwarza wykorzystanie technik informatycznych.

Odbiorcami usług ICE były osoby bezrobotne i zagrożone utratą pracy, osoby podnoszące i zmieniające kwalifikacje, absolwenci szkół ponadpodstawowych i wyższych pozostający bez zatrudnienia, studenci i młodzież szkolna.

W 2007 roku przeprowadzono w ICE 65 kursów i przeszkolono 795 osób, w tym:

Kursy z zakresu ECDL

Nazwa kursu ECDL	Ilość kursów	Ilość osób
Podstawy technik informatycznych	11	142
Użytkowanie komputerów	11	140
Przetwarzanie tekstów	13	136
Arkusze kalkulacyjne	6	75
Bazy danych	3	52
Grafika menedżerska i prezentacyjna	4	60
Usługi w sieciach informatycznych	6	88
SUMA	54	693

Źródło: Opracowanie własne

Pozostałe kursy:

Nazwa kursu	Ilość kursów	Ilość osób
Fakturowanie	3	29
Grafika komputerowa	2	20
Obsługa urządzeń biurowych	4	25
Excel dla zaawansowanych	2	28
SUMA	11	102

Źródło: Opracowanie własne

Klienci korzystający z zasobów ICE w formie samokształcenia kierowanego przez pracowników ICE, mieli dostęp do stanowisk komputerowych podłączonych do Internetu, programów multimedialnych, do prasy i czasopism komputerowych oraz do podręczników. Obsłużono 747 klientów. Zrealizowano program „Internet dla Dzieci”, w okresie ferii zimowych oraz w okresie letnich wakacji w zajęciach wzięło udział 119 dzieci.

W ogólnej liczbie klientów nie zaobserwowano wyraźnej zmiany ze względu na płeć - kobiety stanowiły w 2006r. 58% a w 2007r. 59%. – oraz ze względu na miejsce zamieszkania - mieszkańców wsi w 2006r. było 36% a w 2007r. 37%. Zaobserwowano wyraźną zmianę w podziale ze względu na status klientów. Daje się tu zauważyć większe zainteresowanie podnoszeniem kwalifikacji wśród osób pracujących. W 2006 roku bezrobotni stanowili 68% a w 2007r. nastąpił spadek do 62%. Ponadto w 2007 roku już 21% klientów to osoby pracujące, podczas gdy w 2006 roku odsetek ten wynosił niespełna 14%. Zmniejszył się odsetek osób do 25 roku życia (z 42% w 2006 do 33% w 2007r.) a wzrósł w przedziale wiekowym 25-34 (2006–28% a w 2007–33%) oraz wśród osób powyżej 44 lat (z 10% w 2006 do 14% w 2007r.). Nastąpiły również zmiany w podziale ze względu na wykształcenie klientów korzystających z usług ICE. Z 23% w 2006 do 18% w 2007r. zmniejszył się odsetek osób niewykształconych (gimnazjalne i poniżej). Nieznacznie, z 7% do 10%, wzrósł udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, i nie uległ zmianie wśród ogólnie wykształconych (28%-27%). Z wykształceniem średnim zawodowym i policealnym, w 2006r. było 26% a w 2007r. 33% klientów. Zmniejszył się odsetek osób z wyższym wykształceniem – 16% w 2006r. i 12% w 2007r.

ICE poprzez swoją działalność przyczyniło się do niwelowania zjawiska wykluczenia cyfrowego na terenie swojego oddziaływania. Poprzez spójny system szkoleń oraz wdrożenie europejskiego certyfikatu umiejętności komputerowych ECDL, umożliwiło rozwój umiejętności stosowania technologii informacyjnej, szczególnie osobom bezrobotnym i poszukującym pracy. Dotychczasowe doświadczenia w działalności ICE oraz zmiany w strukturze osób aktywnych zawodowo na krajowym i lokalnym rynku pracy (wzrost zatrudnionych i spadek bezrobotnych), uzasadniają funkcjonowanie tego rodzaju placówek.

Potwierdza się również konieczność stosowania w szkoleniach, międzynarodowych standardów (np. ECDL), gdyż wszystkim klientom pozwalają na wymierny wzrost ich konkurencyjności na rynku pracy.

3. INSTYTUCJE SZKOLENIOWE

W ramach zadań w obszarze kształcenia ustawicznego Województwo prowadzi rejestr instytucji szkoleniowych. W 2007 r. zarejestrowano 196 nowych instytucji szkoleniowych. Na koniec grudnia 2007 roku w rejestrze widniały 493 instytucje (wraz z filiami i oddziałami liczba ta wynosiła 558, z czego 63 to instytucje publiczne a 495 instytucje niepubliczne). Biorąc pod uwagę formę organizacyjną, przeważająca ilość podmiotów to stowarzyszenia, fundacje, spółki oraz inne osoby prawne - 191, osoby fizyczne - 176, ośrodki dokształcania i doskonalenia zawodowego - 45, centra kształcenia ustawicznego i praktycznego - 24, szkoły średnie lub policealne - 20, szkoły wyższe - 8, zakłady pracy – 7, placówki naukowo-badawcze i ośrodki badawczo-rozwojowe - 1, a pozostałych 86 – zaliczono do kategorii „inne”. Spośród wszystkich zarejestrowanych instytucji 114 (wliczając oddziały i filie) posiada akredytacje Kuratora Oświaty lub inne znaki jakości, a 115 jest wpisanych do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego.

W zarejestrowanych instytucjach 1 877 wykładowców zatrudnionych jest w pełnym wymiarze czasu pracy, a 10 294 w niepełnym lub na umowę zlecenie/umowę o dzieło.

Zarejestrowane instytucje oferują szkolenia na rok 2008 w następujących formach:

- kursy – 522 instytucji
- warsztaty szkoleniowe – 335 instytucji
- seminaria i konferencje – 293 instytucje
- praktyki i staże lub przygotowanie zawodowe – 203 instytucje
- studia podyplomowe – 23 instytucje
- inne formy – 73 instytucje.

Obszar szkolenia	Liczba szkoleń w 2006 r. wg tematyki prowadzonych szkoleń	Liczba szkoleń w 2007 r. wg tematyki prowadzonych szkoleń
1. Podstawowe programy ogólne, w tym: kształcenie umiejętności pisania, czytania i liczenia	9	12
2. Rozwój osobowościowy i kariery zawodowej	402	385
3. Szkolenie nauczycieli i nauka o kształceniu	211	210
4. Sztuka, kultura, rzemiosło artystyczne	23	44
5. Nauki humanistyczne (bez języków obcych) i społeczne, w tym: ekonomia, socjologia, psychologia, politologia, etnologia, geografia	39	32
6. Języki obce	277	279
7. Dziennikarstwo i informacja naukowo-techniczna	5	2
8. Sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami	277	241
9. Rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna	235	290
10. Zarządzanie i administrowanie	331	458
11. Prace sekretarskie i biurowe	74	66
12. Prawo	160	175
13. Nauki o życiu i nauki przyrodnicze, w tym: biologia, zoologia, chemia, fizyka	7	9
14. Matematyka i statystyka	5	6
15. Informatyka i wykorzystanie komputerów	468	503
16. Technika i handel artykułami technicznymi, w tym: mechanika, metalurgia, energetyka, elektryka, elektronika, telekomunikacja, miernictwo, naprawa i konserwacja pojazdów	122	160
17. Górnictwo i przetwórstwo przemysłowe, w tym: przemysł spożywczy, lekki, chemiczny	17	14
18. Architektura i budownictwo	73	65
19. Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	63	49
20. Weterynaria	1	2
21. Opieka zdrowotna	72	89
22. Opieka społeczna, w tym: opieka nad osobami niepełnosprawnymi, starszymi, dziećmi, wolontariat	99	79
23. Ochrona własności i osób	38	36
24. Ochrona środowiska	29	38
25. Usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja	61	64
26. Usługi gastronomiczne	48	48
27. Usługi fryzjerskie, kosmetyczne	79	133
28. Usługi krawieckie, obuwnicze	11	12
29. Usługi stolarskie, szklarskie	4	8
30. Usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy	211	306
31. Pozostałe usługi	52	75
32. Inne obszary szkoleń, w tym głównie BHP	610	714

Źródło: Opracowanie własne

Liczba szkoleń w układzie wojewódzkim wg. tematyki prowadzonych szkoleń w przeciągu dwóch lat zmienia się nieznacznie. Największym zainteresowaniem cieszy się obszar: Informatyki i wykorzystania komputerów, zarządzanie i administrowanie oraz Rozwój osobowościowy i kariery zawodowej.

IV. POZOSTAŁE USŁUGI

1. KOORDYNACJA SYSTEMU ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO

Koordinacja ma na celu zapewnienie łączności pomiędzy odrębnymi systemami państw członkowskich Unii Europejskiej (UE), Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) oraz Szwajcarii.

Celem przepisów wspólnotowych jest skoordynowanie krajowych systemów ubezpieczeń na wypadek bezrobocia, poprzez między innymi:

- sumowanie okresów zatrudnienia i ubezpieczenia dla uzyskania uprawnień do świadczeń z tytułu bezrobocia,
- transfer świadczeń w trakcie poszukiwania zatrudnienia w innym państwie członkowskim z zachowaniem prawa do świadczeń z tytułu bezrobocia.

Każdy bezrobotny obywatel Polski, który pracował za granicą ma możliwość wyboru kraju, w którym będzie ustalane prawo do zasiłku. Może to być kraj ostatniego zatrudnienia bądź kraj, gdzie dana osoba posiada swoje „zwykłe miejsce zamieszkania i gdzie koncentrują się jej najważniejsze sprawy życiowe”. W przypadku rozwiązania stosunku pracy w jednym z krajów członkowskich UE osoba może bezpośrednio zgłosić się do instytucji właściwej w tym kraju w celu ustalenia uprawnień do zasiłku na zasadach ustawodawstwa tego państwa.

Jeżeli po powrocie do Polski osoba będzie ubiegała się o zasiłek na mocy polskiego ustawodawstwa, z uwzględnieniem okresów pracy za granicą, koniecznym jest przedstawienie zaświadczenia (E 301), potwierdzającego okresy zatrudnienia i ubezpieczenia, wystawionego przez instytucję właściwą państwa zatrudnienia.

Osoba bezrobotna z prawem do zasiłku zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy ma możliwość poszukiwania pracy w innym kraju członkowskim Unii Europejskiej oraz prawo do transferu tego zasiłku za granicę. Formularz (E 303) potwierdzający prawo do tego transferu, wydawany jest na wniosek bezrobotnego przez wojewódzki urząd pracy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania bezrobotnego.

W sytuacji, gdy do Polski w celu poszukiwania pracy przyjeżdża obywatel innego państwa członkowskiego UE/EOG oraz Szwajcarii, zgłasza się z kompletem formularzy (E 303) do WUP, gdzie wydawana jest decyzja o zachowaniu prawa do zasiłku.

Wojewódzki Urząd Pracy pełni funkcję instytucji właściwej w zakresie zadań dotyczących koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego, przyjmuje i rozpatruje wnioski

bezrobotnych o wydanie odpowiednich zaświadczeń w oraz wydaje decyzje w sprawach świadczeń z tytułu bezrobocia.

W roku 2007, WUP w Krakowie wydał:

- 101 Zaświadczeń E 301 potwierdzających okresy zatrudnienia i ubezpieczenia w Polsce,
- 9 Zaświadczeń E 302 dotyczących członków rodziny osoby bezrobotnej, którzy muszą być uwzględnieni przy naliczaniu świadczeń w innym kraju UE,
- 17 Zaświadczeń E 303 potwierdzających prawo do transferu zasiłku w celu poszukiwania pracy w innym kraju UE,
- 22 decyzje stwierdzające zachowanie prawa do zasiłku dla bezrobotnych nabytego w innym niż Polska państwie członkowskim UE,
- 248 decyzji w sprawie przyznania prawa do zasiłku dla bezrobotnych z zaliczeniem okresów pracy z innego kraju UE (w tym 26 % decyzji odmawiających prawa do zasiłku) oraz wysłał 174 próśb na wniosek zainteresowanego do właściwych instytucji łącznikowych o wydanie zaświadczeń E 301.

Unijny porządek prawny stwarza obywatelom Wspólnoty określone prawa i obowiązki. Z roku na rok wzrasta świadomość mieszkańców województwa małopolskiego o możliwościach płynących z uregulowań prawnych UE, tj. koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Liczba wydanych decyzji o ustaleniu uprawnień do zasiłku dla bezrobotnych w roku 2007 z zaliczeniem okresów pracy zagranicą utrzymała się na tym samym poziomie co w roku 2006, jednak w stosunku do roku 2005 zwiększyła się ponad dwukrotnie (101/246/248). Również coraz więcej osób stara się o przyznanie zasiłku dla bezrobotnych w innym kraju UE, co ma znaczący wpływ na wysokość świadczeń dla bezrobotnych zwłaszcza w krajach Europy Zachodniej. Ilość wydanych zaświadczeń potwierdzających zatrudnienie w RP w roku 2007 zwiększyła się dwukrotnie (48/101) czego efektem będzie prawdopodobnie większy napływ do Polski tzw. „transferów zasiłków przyznanych w innym kraju UE”. Średnia miesięczna świadczeń dla bezrobotnych wypłacanych przez powiatowe urzędy pracy podczas poszukiwania pracy przez bezrobotnego przez okres do 3 miesięcy wyniosła około 3 tys. złotych.

2. ZAŚWIADCZENIA STWIERDZAJĄCE CHARAKTER, OKRES I RODZAJ DZIAŁALNOŚCI WYKONYWANEJ NA TERENIE RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Od dnia 10 października 2007 r., zgodnie z Ustawą z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z członkowstwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 176, poz. 1238) organem upoważnionym do wydawania zaświadczenia

stwierdzającego charakter, okres i rodzaj działalności wykonywanej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jest Marszałek Województwa:

- właściwy dla miejsca zamieszkania osoby składającej wniosek,
- właściwy ze względu na ostatnie miejsce wykonywania działalności lub ostatnie miejsce zatrudnienia, w przypadku braku miejsca zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej osoby składającej wniosek.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie realizując zadanie w 2007 r.:

- wydał 3 zaświadczenia stwierdzające charakter, okres i rodzaj działalności wykonywanej na terenie RP
- w 5 sprawach prowadził korespondencję związaną z uzupełnieniem dokumentów niezbędnych do wydania zaświadczenia.

V. WNIOSKI

1. **Zauważalny jest spadek liczby osób korzystających z usług grupowego poradnictwa zawodowego przy jednoczesnym wzroście liczby klientów korzystających z porad indywidualnych.**
2. **Grupą, która coraz częściej korzysta z poradnictwa zawodowego są osoby, które obecnie pracują, ale chcą lub muszą w najbliższym czasie zmienić pracę.** Można tu zauważyć dużą motywację i chęć działania. Jednocześnie w związku ze zmianami na rynku pracy (intensywny spadek bezrobocia) zmniejsza się liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych i poszukujących wsparcia doradcy zawodowego.
3. **Widoczna jest duża dywersyfikacja potrzeb klientów poradnictwa zawodowego w zależności od ich wieku.** Osoby powyżej 50 roku życia korzystając z indywidualnego poradnictwa zawodowego poszukują wsparcia w rozwiązywaniu problemów zawodowych wynikających m.in. z niedostosowania posiadanej wiedzy i kwalifikacji do wymagań rynku pracy, z braku umiejętności szybkiego reagowania na zmiany, czy zaniżonego poczucia własnej wartości i przekonania o istniejącym w społeczeństwie stereotypie pomniejszającym w oczach pracodawcy wartość pracownika starszego w porównaniu z młodszym. Natomiast osoby młode częściej poszukują pomocy u doradcy zawodowego w związku z posiadaniem niedużego doświadczenia zawodowego oraz trudnościami w określeniu dalszego kierunku rozwoju zawodowego.
4. **Istotne jest zwrócenie uwagi na indywidualizację oferowanych usług w zależności od potrzeb i oczekiwań klienta.** Z jednej strony wzrasta ilość klientów mających jasno sprecyzowane oczekiwania, które często dotyczą określenia preferencji zawodowych, cech i zainteresowań w oparciu o zastosowanie metod diagnostycznych. Do tej grupy należą najczęściej klienci Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP, poszukujący pracy spełniającej ich konkretne, często wysokie oczekiwania. W przypadku innych klientów, najczęściej osób długotrwale bezrobotnych czyli klientów powiatowych urzędów pracy konieczne jest kompleksowe podejście do świadczonych usług informacji i poradnictwa zawodowego. W przypadku tych klientów konieczna jest niejednokrotnie współpraca z innymi instytucjami rynku pracy, a także z instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną, pomocą psychologiczną i edukacyjną (w tym kształceniem ustawicznym).
5. **Obserwuje się stały wzrost zainteresowania informacją nt. mobilności oraz warunków życia i pracy w krajach Unii Europejskiej/Europejskiego Obszaru Gospodarczego ze strony potencjalnych polskich pracowników, a także**

pracodawców z Małopolski chętnych do pozyskania pracowników z krajów Unii Europejskiej/EOG. Konieczne jest również promowanie i upowszechnianie informacji skierowanej do Polaków pozostających za granicą nt. regionalnego rynku pracy i możliwości podjęcia na nim zatrudnienia celem zachęcenia ich do powrotu do Małopolski.

6. **W 2007 r. wystąpił znaczny wzrost w zakresie poziomu środków Funduszu Pracy ukierunkowanych na realizację form aktywnych.** Kwota ta była o 30 426,6 tys. zł (25,9%) wyższa od ogólnej puli przeznaczonej na te cele uzyskanej w 2006 r. Limit przydzielony Małopolsce na 2007 r. jest najwyższy od 9 lat. Znalazło to odzwierciedlenie we wzroście liczby objętych realizowanymi przez PUP działaniami aktywizacyjnymi. W stosunku do 2006 odnotowano wzrost o 3 806 osób (11,2%).
7. **W sytuacji coraz lepszej dostępności środków powiatowe urzędy pracy w coraz większym stopniu wykorzystują droższe, ale jednocześnie najbardziej efektywne formy wsparcia:** środki na podjęcie działalności gospodarczej, środki dla pracodawców na doposażenie i wyposażenie miejsca pracy. W ostatnich kilku latach sukcesywnie zwiększał się więc jednostkowy koszt wsparcia ponoszony na 1 zaktywizowanego (2005 r. – 3,2 tys. zł, 2006 r. – 3,4 tys. zł, 2007 r. – 3,9 tys. zł).
8. **Wśród form aktywizacji osób bezrobotnych najczęściej wykorzystywanymi instrumentami są staże i szkolenia.** Zainteresowanie szkoleniami jest duże, ponieważ rośnie świadomość bezrobotnych posiadania niskich lub niedopasowanych kwalifikacji w stosunku do oczekiwań pracodawców i co za tym idzie konieczności podjęcia działań w celu osiągnięcia sukcesu na rynku pracy. W warunkach bardzo dynamicznie rozwijającego się obecnie rynku pracy jego uczestnicy generalnie stają często przed koniecznością dokonywania zmiany kwalifikacji oraz podnoszenia ich poziomu. Staże natomiast są formą, która pozwala na zdobycie młodym ludziom pierwszych doświadczeń zawodowych. Jest ona adekwatną odpowiedzią na zapotrzebowanie obecnego rynku pracy, obserwuje się stałe zainteresowanie tym instrumentem zarówno ze strony bezrobotnej młodzieży, jak i ze strony pracodawców.
9. **W ostatnich kilku latach obserwuje się stopniowe ograniczanie zakresu stosowania prac interwencyjnych.** Z otwartego rynku pracy zgłaszana jest obecnie duża liczba ofert nie ma więc już tak dużej potrzeby realizacji instrumentu, który stanowi także wsparcie dla pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy. Forma ta jest postrzegana również przez przedsiębiorców, jako stosunkowo mało korzystna, ponieważ wiąże się z ponoszeniem przez nich dodatkowych kosztów (część kosztów

wynagrodzenia zatrudnianego bezrobotnego). Są oni ponadto zobowiązani do utrzymywania stworzonego w ten sposób stanowiska pracy przez 3 lata, a w przypadku mikro-, małego i średniego przedsiębiorcy przez 2 lata. W związku z tym pracodawcy bardziej zainteresowani są obecnie innymi, korzystniejszymi dla nich formami: stażami, przygotowaniem zawodowym w miejscu pracy, refundacjami na wyposażenie i doposażenie miejsca pracy.

10. Mimo znacznego wzrostu liczby ofert pracy z tzw. otwartego rynku zmniejszyła się odnotowywana przez PUP liczba podjęć pracy na stanowiskach niesubsydiowanych, zarówno dokonywanych bez, jak i za pośrednictwem urzędu. Przyczyną mogą być rosnące wymagania bezrobotnych wobec warunków oferowanych przez pracodawców, a także narastanie problemu tzw. trudnych klientów o kwalifikacjach nieodpowiadających wymogom obecnego rynku pracy, nieelastycznych, niechętnych do współpracy.

11. Można określić profil uczestników poszczególnych form aktywnych.

- **staże** – kobieta w wieku do 25 lat, krótko przebywająca na bezrobociu, z wykształceniem przynajmniej na poziomie liceum ogólnokształcącego,
- **przygotowanie zawodowe w miejscu pracy** – młoda kobieta, długotrwale bezrobotna,
- **prace interwencyjne** – młoda kobieta, o długim okresie przebywania na bezrobociu,
- **prace społecznie użyteczne** – osoba starsza, z wykształceniem co najwyżej zasadniczym zawodowym, długotrwale bezrobotna,
- **roboty publiczne** – starszy mężczyzna, z niskim poziomem wykształcenia i przeciętnie długim okresem pozostawania bez pracy,
- **środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej** – młody mężczyzna, krótko przebywający bez pracy, o stosunkowo wysokim poziomie wykształcenia,
- **refundacje dla pracodawców na wyposażenie lub doposażenie miejsca pracy** – młoda osoba, krótko przebywająca na bezrobociu, z wykształceniem na poziomie zasadniczym lub średnim zawodowym.

12. W działaniach aktywizacyjnych, a także w realizacji usług doradztwa zawodowego, powiatowe urzędy pracy w zbyt małym stopniu skupiają się na osobach długotrwale bezrobotnych oraz osobach starszych (w wieku 45+), których udział w populacji bezrobotnych systematycznie w ostatnich latach wzrastał. Zbyt mały jest też udział wśród uczestników realizowanych przez powiatowe urzędy pracy programów rynku pracy osób z niskim poziomem wykształcenia.

13. Z możliwości udziału w oferowanych przez powiatowe urzędy pracy formach aktywizacji bezrobotnych, a także z usług poradnictwa zawodowego, w znacznie większym stopniu korzystają kobiety. Wskazuje to na ich dużą aktywność i determinację w poszukiwaniu pracy. Potwierdza to również tezę o trudniejszej sytuacji kobiet na rynku pracy. Mimo wyższego przeciętnie, niż mężczyźni, wykształcenia kobiety mają, bowiem większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia i z reguły znacznie dłużej pozostają na bezrobociu.